

Kompetence

- ▶ Co umím a znám – Vím, kdy si čistíme zuby, kdy si myjeme ruce

Doprovodný text

Dnes jsme v podvečer byli na hřišti. Já a Verunka jsme se klouzali na klouzačce a Anička si s maminkou hrála na pís-kovišti. Když ale Anička viděla, jak se kloužeme, chtěla běžet za námi, ale v cestě byla pořádná louže. Než ji maminka stihla zadržet, byla Anička od hlavy až k patě celá od bláta. Museli jsme hned domů, aby se Anička mohla umýt. Doma jsme již měli připravenou večeři, na kterou jsme se hned vrhli. Maminka mezitím koupala Aničku. Když ale maminka vyšla z koupelny a viděla nás, jak baštíme, zlobila se. Už jsme přece dost velcí, abychom věděli, že si máme jít nejprve umýt ruce. Po večeři jsme se vykoukali, vyčistili si zoubky a maminka nám pak před spaním vyprávěla pohádku.

Návrhy činností

Kdy se myji, kdy si čistím zuby?

- ▶ kdy si máme vyčistit zuby? kdy umýt ruce?
- ▶ z pracovního listu vystříháme obrázky a řadíme je za sebe do různých posloupností jak patří

Praktické vyzkoušení

- ▶ podle ukázky vedoucí si postupně zkoušíme umývání rukou – teplou vodou, mýdlem, čistým ručníkem
- ▶ společně s vedoucí si vyčistíme zuby – postupně se učíme, kterou část úst správně vyčistit

Modelování úst

- ▶ z červené modelíny si vyrobíme dásně a do nich zasadíme zoubky (z moduritu, bonbony Tic Tac) a na nich si ukážeme, jak správně čistit zuby

Zoubek

- ▶ vyrobíme si papírový zub, abychom věděli, jak takový zoubek vypadá uvnitř
- ▶ můžeme si na něm popsat, co se vlastně stane, když se vytvoří zubní kaz, jak tomu můžeme předejít

Zmatená předváděčka

- ▶ všichni stojíme v kroužku
- ▶ vedoucí říká činnosti (čištění zubů, mytí rukou, mytí hlavy, ...) a přitom předvádí jinou činnost
- ▶ děti se nesmí nechat zmást a musí předvádět činnost, kterou vedoucí řekl

Povídání k tématu

- ▶ co se mi může stát, když si nebudu mýt ruce, čistit zuby?
- ▶ kdy a jak často se myjeme, čistíme si zuby?

Moje poznámky:

.....

.....

.....

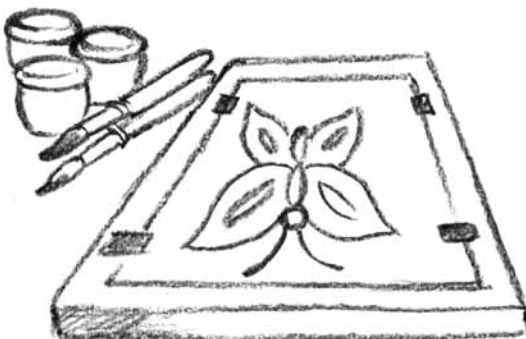
.....

.....

.....

Hygiena

Kompetence

- ▶ Co umím a znám – Znam základní pravidla chování v MHD a na ulici

Doprovodný text

Včera jsem jeli s tatínkem autobusem do ZOO a na zastávce k nám přistoupil starý pán s hůlkou. Pustili jsme ho sednout a pán nám za to moc děkoval. Starší lidé už jsou unavení a ne tak pružní jako my, a proto bychom je měli pustit sednout. To nám říkala paní učitelka ve školce. Zítra jí o tom musím povědět!

Návrhy činností

Chování na ulici

- ▶ každý na svém pracovním listě zeleně vyznačí situace, ve kterých se děti chovají na ulici a v MHD správně, a červeně naopak situace, ve kterých je jejich chování možné něco vytknout (případně je možné k označení situací využít smajlíky)
- ▶ po samostatné práci je potřeba každý obrázek s dětmi prodiskutovat – ptáme se dětí, co je na kterém obrázku a jak tu situaci hodnotí

Dramatizace

- ▶ děti si po skupinkách nacvičí krátkou divadelní scénku vybranému obrázku (každá k jinému)
- ▶ ve scénce předvedou, jak by daná situace měla proběhnout

V praxi

- ▶ vyrazíme s dětmi na výlet, vyzkoušíme si v praxi jízdu v dopravním prostředku

Jedeme v tramvaji

- ▶ námětová hra – s dětmi si hrajeme na to, že jedeme tramvají
- ▶ za pomoci dětské fantazie rozvíjíme téma jízdy dopravním prostředkem – děti nastupují, vystupují, dobíhají tramvaj, povídají si, pouští se sednout, ...

Materiály Besip

- ▶ Ministerstvo dopravy ČR se tématice věnuje a některé materiály nabízí ke stažení na stránce <http://www.ibesip.cz/cz/dopravni-vychova/predskolni-deti>

Povídání k tématu

- ▶ jako doplňující činnost můžeme s dětmi vést diskusi o zobrazených situacích:
- ▶ stalo se vám někdy něco takového?
- ▶ viděli jste, že by se někdo takhle choval?
- ▶ proč se na ulici musíme chovat podle pravidel?

Moje poznámky:

.....

.....

.....

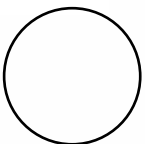
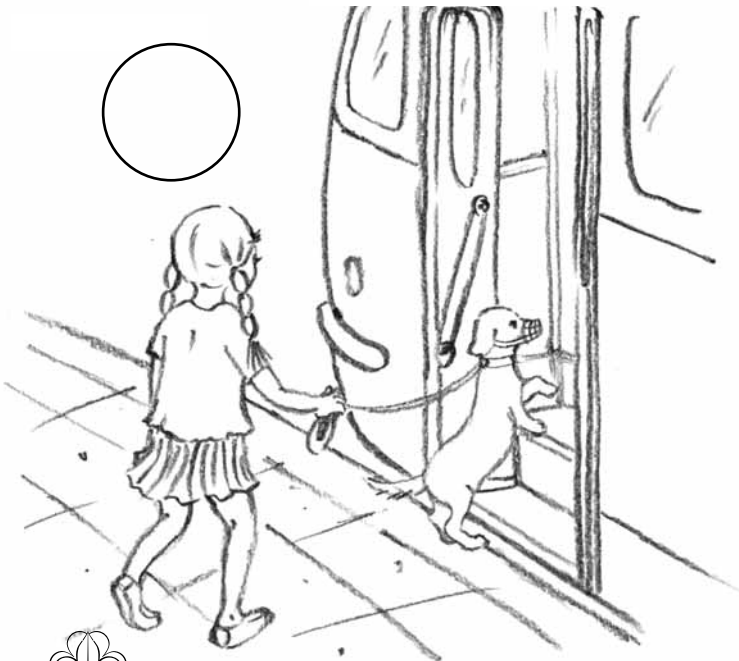
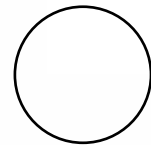
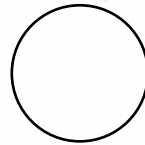
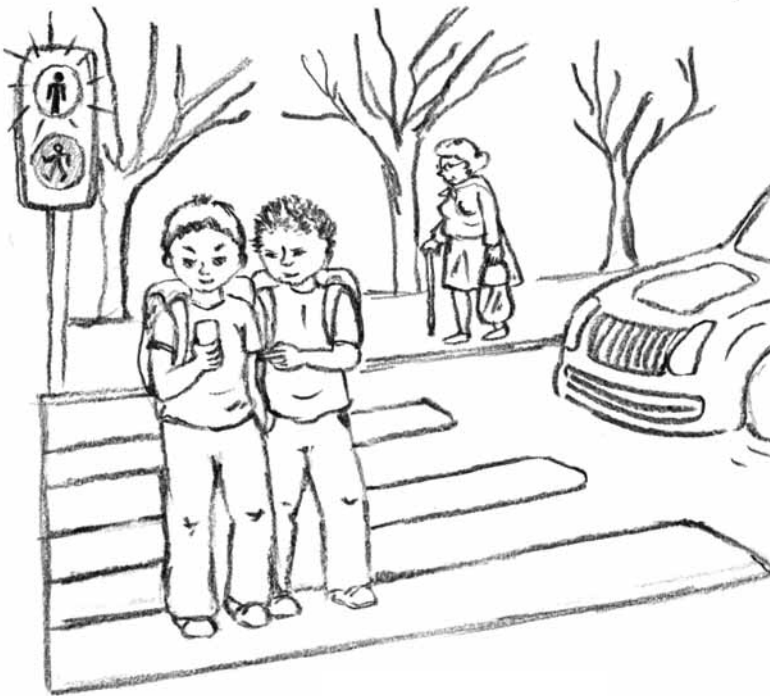
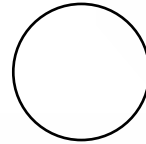
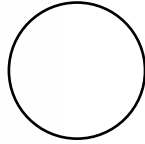
.....

.....

.....

Chování v MHD a na ulici

Když jsem nemocný

3

Kompetence

- ▶ Co umím a znám – Vím, jak se mám chovat, když jsem nemocný

Doprovodný text

Dnes Pepíčka ve školce hrozně moc začalo bolet v krku a také hlava, tekla mu z nosu rýma. Hned jsme to řekli paní učitelce, která zavolala naší mamince, ta nás ve školce brzy vyzvedla. Doma si Pepíček zalezl rovnou do postele a s mamkou jsme mu uvařily teplý čaj. Já jsem mu ještě půjčila svého medvídku, aby mu nebylo smutno. Doufám, že se brzy uzdraví!

Návrhy činností

Co Pepíček musí použít

- ▶ každý na pracovním listě zakroužkuje, co Pepíček musí použít, když je nemocný, škrtně to, co by neměl dělat

Chřipka

- ▶ děti stojí v kroužku a uprostřed je jedno dítě představující chřipku
- ▶ to si někoho vybere a toho jde nakazit, ten se musí zachránit vykřiknutím věci, kterou se chráníme proti onemocnění (např. čaj s citronem, teplé oblečení, ...) – pak jde chřipka na někoho jiného
- ▶ koho chřipka chytne, ten se vymění s dítětem uprostřed

Na angínu

- ▶ podle hry „Na Mrazíka“
- ▶ děti honí angína, když je chytne, tak musí zůstat nemocní na místě
- ▶ jedno dítě je doktor – může nakažené vysvobodit
- ▶ pro zpestření hry použijeme převleky a rekvizity

Symptomy

- ▶ všichni sedí v kroužku a postupně předvádí různé symptomy běžných nemocí a úrazů (kašlání, bolest hlavy, bolest kloubů, ...)
- ▶ vždy jeden předvede symptom
- ▶ potom všichni najednou opakují ve správném pořadí všechny symptomy, které se zatím ve hře objevily

Polámal se mraveneček

- ▶ společně si zazpíváme písničku „Polámal se mraveneček“ (Josef Kožíšek)
- ▶ potom děti příběh zahrají jako malé divadélko

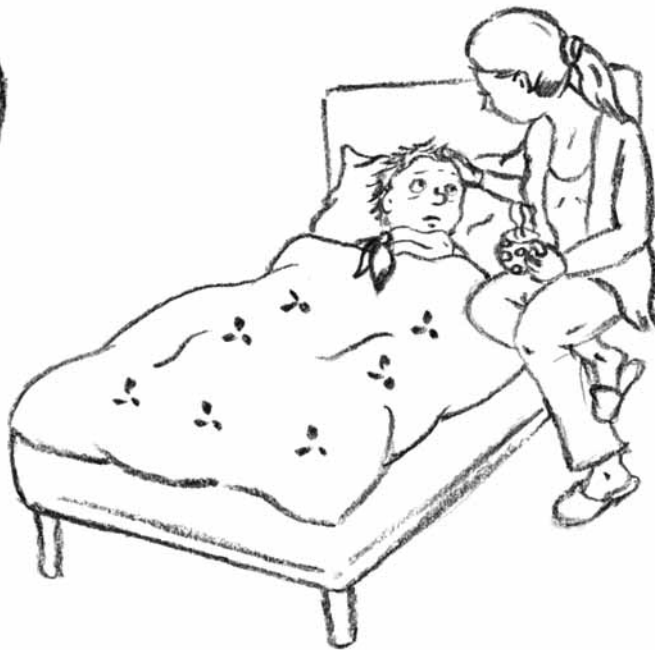
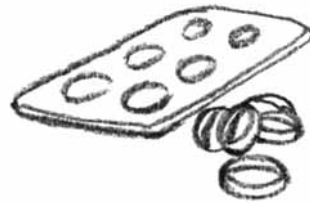
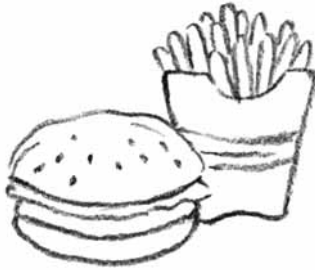
Povídání k tématu

- ▶ komu řeknu, když se necítím dobře, když jsem nemocný?
- ▶ co mám dělat, abych nebyl nemocný, jak si chránit své zdraví?
- ▶ jak poznám, že jsem nemocný?

Moje poznámky:

Když jsem nemocný

Na koho se obrátím

Kompetence

- ▶ Co umím a znám – Umím si říct dospělému o pomoc

Doprovodný text

Dědeček nám dnes vyprávěl pohádku o Zlatovlásce. Moc se nám líbilo, jak zvířátka pomohla statečnému Jiříkovi a jak jim Jiřík důvěřoval, že úkol zvládnou. Přemýšleli jsme potom pod peřinou, jestli máme kolem sebe někoho, kdo by pomohl nám, kdybychom byli v úzkých. Třeba když si odřeme koleno nebo když je nám smutno. Někoho, za kým můžeme jít, když se nám cokoliv přihodí. Určitě za rodiči, za paní učitelkou, za dědou a babičkou. Za kým můžeš jít ty?

Návrhy činností

Kdo mi pomůže

- ▶ každý na pracovním listě zkontroluje, jestli jsou příběhy ve správném pořadí – pokud nejsou, opraví je, aby dávaly smysl
- ▶ jeden z nich si pak vybere a ten vybarví

Dramatizace

- ▶ děti si po skupinkách vyberou jednu ze situací na pracovním listě a tu předvedou jako krátké divadlo

Za kým bych šel

- ▶ vedoucí připraví seznam situací, do kterých by se děti mohly dostat
- ▶ sedíme v kroužku a povídáme si, za kým bych šel, ...
 - ▶ ... kdybych si rozbil koleno
 - ▶ ... kdyby mi bylo smutno
 - ▶ ... kdybych viděl, jak se děti perou
 - ▶ ... kdyby mi nebylo dobře a třeba mě bolelo břicho

Rozstříhané příběhy

- ▶ dětem rozdáme rozstříhané příběhy z pracovního listu
- ▶ jejich úkolem je najít se do trojic, jak k sobě patří, a poté složit příběhy do správného pořadí

Nemocnice pro medvídky

- ▶ námětová hra na lékaře
- ▶ polovina dětí jsou lékaři – dáme jim bílé pláště nebo oblečení
- ▶ ostatní děti k doktorům chodí se svými plyšáky a vymyslí si nemoc nebo zranění, lékař potom plyšáka zkontroluje a zranění ováže obvazem, případně plyšákově změří teplotu a zaváže šátek na čelo...
- ▶ v půlce hry role vyměníme

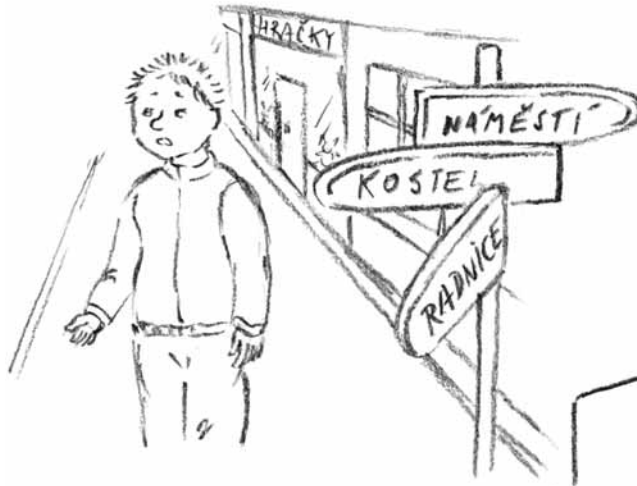
Povídání k tématu

- ▶ kdo mi s čímkoli nejvíc ze všech pomůže?
- ▶ potřeboval jsi někdy pomoc od dospělého?

Moje poznámky:

Na koho se obrátím

Kompetence

- ▶ Co umím a znám – Dokážu rozlišit bezpečné a nebezpečné, nebezpečnému se vyhýbám

Doprovodný text

Dneska jsem se spálil o žehličku, která byla ještě horká od žehlení. Vůbec jsem si to neuvědomil a pálilo to jako čert. Maminka mi ruku hned dala na pár minut do studené vody a obvázala ji. Vysvětlila nám, že na spotřebiče, do kterých jde proud, si musíme dávat pozor, i když jsou vypnuté!

Návrhy činností

Motivační scénka

- ▶ vedoucí předvádí špatné chování v potenciálně nebezpečných situacích a děti ho při tom opravují:
 - ▶ okolo letí vosy, tak se po ní začne ohánět a plácát ji
 - ▶ podává někomu nůž nebo nůžky čepelí napřed
 - ▶ skáče ze skály do vody bez předchozí kontroly
 - ▶ když za ním někdo přijde a nabízí mu bonbón, vezme si

Přetahování lanem

- ▶ kolik dětí je potřeba, aby přetáhly dospělého?
- ▶ aktivita ukazuje velký nepoměr síly dítěte a dospělého

Bludiště

- ▶ do prázdného pole v bludišti každý domaluje něco, čemu by se měly děti v předškolním věku vyhýbat
 - ▶ nebezpečné předměty – nože, nůžky, oheň
 - ▶ nebezpečná místa – silnice, skála, hluboká voda
 - ▶ nebezpečné situace
- ▶ po dodělání bludiště musí děti najít cestu skrz bludiště do školky

Nebezpečné věci v klubovně

- ▶ projdeme se po klubovně a podíváme se, co všechno může být nebezpečné: ostré předměty, kamna, elektrické spotřebiče, ...
- ▶ děti by měly samy přijít na to, proč je věc nebezpečná a jak s ní pracovat, aby se nikomu nic nestalo

Pravidla bezpečnosti

- ▶ v klubovně, na ulici, v dopravních prostředcích i na výletě se chováme podle určitých pravidel zajišťujících bezpečnost
- ▶ dětem budou pravidla bližší, pokud se zapojí do jejich vytváření – můžeme se s nimi o bezpečnosti pobavit a společně stanovit základní a jednoduchá pravidla
- ▶ pro názornost je vhodné pravidla s dětmi probírat v situaci, které se týkají, tedy například přímo na výletě

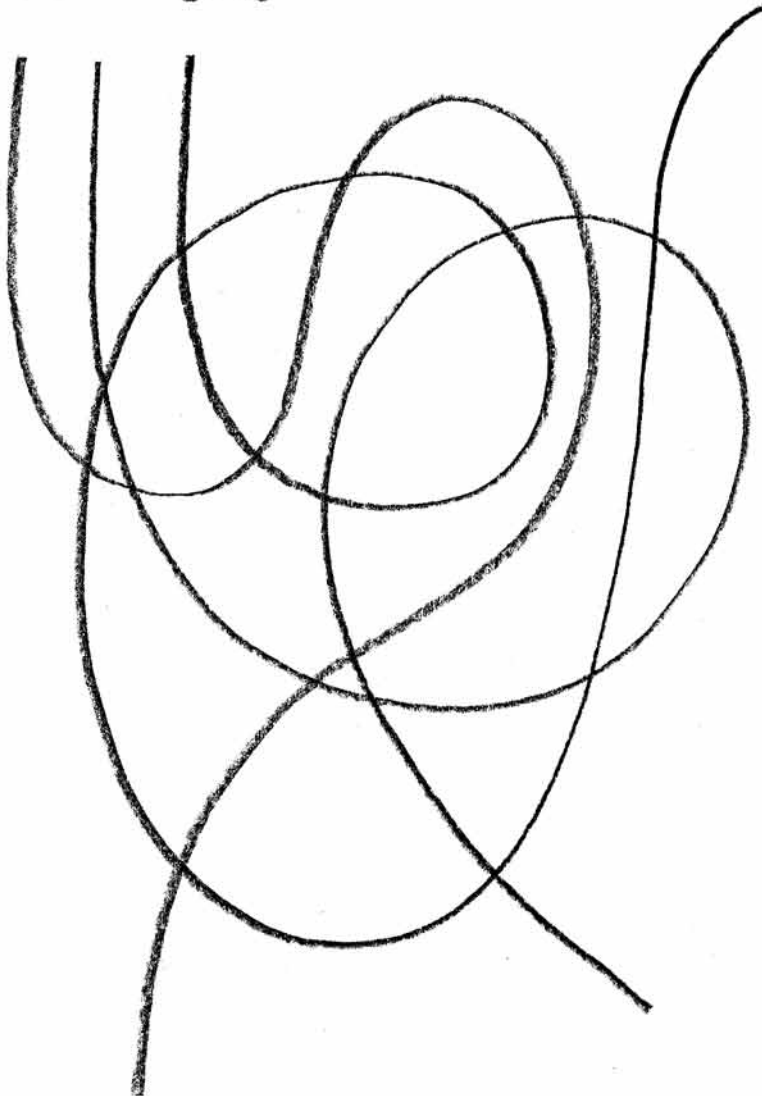
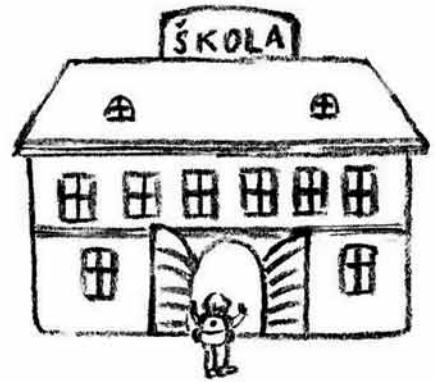
Povídání k tématu

- ▶ jak se vyhnout nebezpečí v klubovně, na ulici, při práci s ostrými nástroji?
- ▶ jak předcházet nebezpečí ze strany neznámých lidí?

Moje poznámky:

Nebezpečné

Prostorová představivost

6

Kompetence

- ▶ Co umím a znám – Řeším jednoduché úlohy vyžadující prostorovou představivost

Doprovodný text

Dnes jsme s Verunkou byli na zápise ve škole a paní učitelka nás zkoušela, jestli už umíme dost věcí, abychom mohli jít do první třídy. Měli jsme za úkol třídit pastelky podle barev, složit skládačku a roztřídit tvary podle toho, kolik mají stran. Myslím, že nám to docela šlo, tatínek nás potom totiž pochválil a vzal nás do cukrárny, kde jsme si každý mohl vybrat jeden dortík.

Návrhy činností

Dokreslení obrázců

- ▶ z pracovního listu vystříháme obrazce, skládáme z nich a dokreslujeme postavy, přírodní motivy, ...
- ▶ pro povzbuzení představivosti můžeme před aktivitou přečíst pohádku nebo příběh

Tvary

- ▶ různé tvary vybarvíme různými barvami
- ▶ počítáme tvary a jejich strany, srovnáváme velikost

Třídění po hmatu

- ▶ děti se zavázanýma očima třídí hromádku drobných předmětů smíchaných do sebe, např. kukuřice, knoflíky, sirky

Puzzle

- ▶ donesené malé puzzle nebo rozstříhaný obrázek děti po skupinkách skládají

Strany

- ▶ s využitím např. plyšové hračky a židle nebo šišky a stromu děti ukazují vzájemné prostorové vztahy mezi objekty, které vedoucí určuje – vpravo, vlevo, pod, nad, uvnitř, vně, vedle, na, před, za

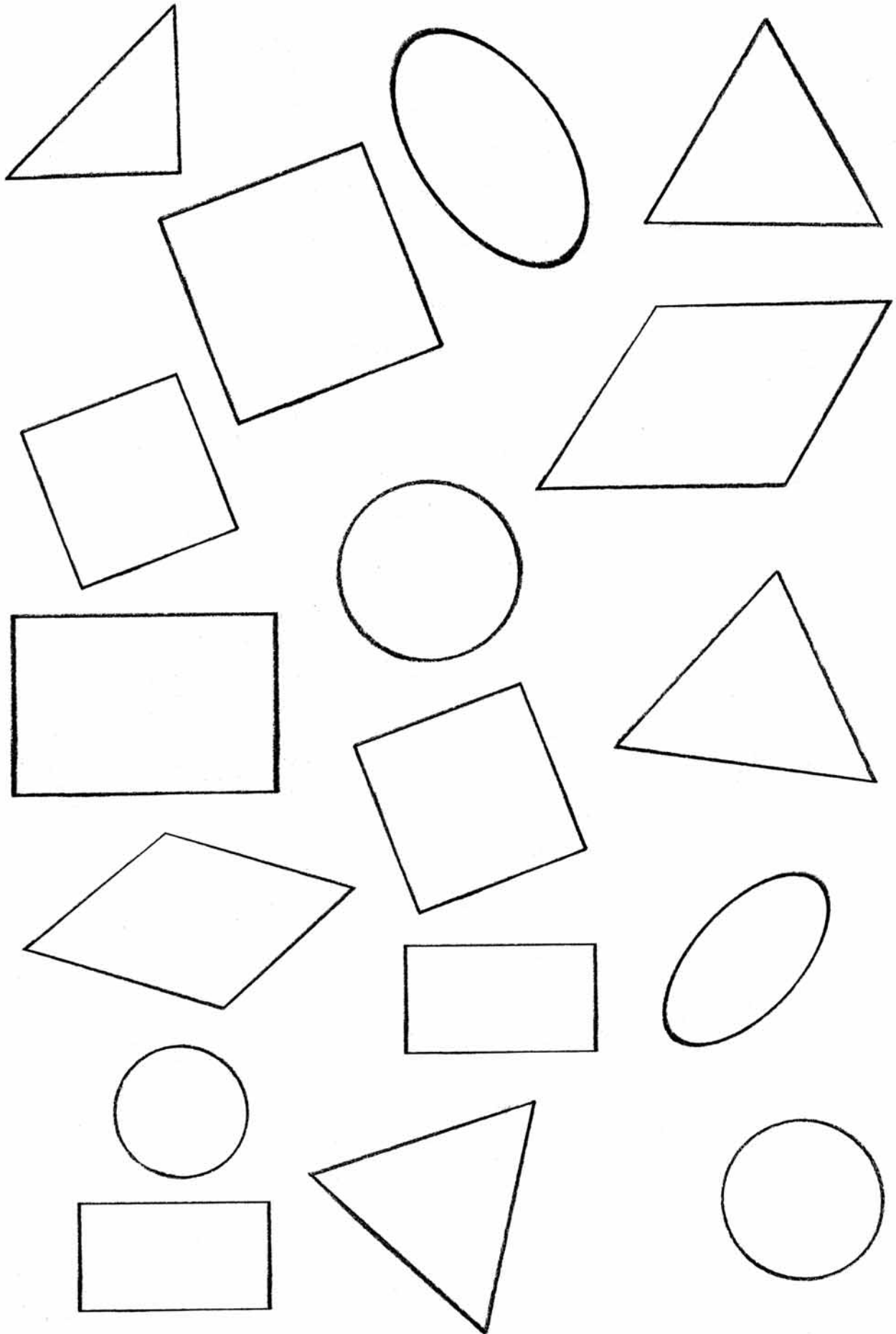
Povídání k tématu

- ▶ najdi v místnosti věci ve tvaru trojúhelníku, čtverce, kruhu, ...

Moje poznámky:

Prostorová představivost

Kompetence

- ▶ Co umím a znám – Dokážu rozlišit bezpečné a nebezpečné

Doprovodný text

Hned před naším domem je velká křižovatka se semaforem. Dřív jsme nevěděli, jak takové semaforem fungují, ale tatínek nám to vysvětlil. Když blikne zelená, můžeme bez obav přecházet. S Verunkou vždycky skáčeme z jednoho bílého pruhu na druhý. Ale když je červená – pozor, to se do vozovky nesmí, mohlo by nás přejet nějaké auto. Ale my se ani na červenou nenudíme, pozorujeme s tatínkem auta, která okolo nás jezdí. Jednou jelo kolem tak malé auto, že se do něj vešel jen jediný člověk. To jsme se při pohledu na něj nasmáli!

Návrhy činností

Správná barva na semaforu

- ▶ vybarvím správnou barvu na semaforu podle situace na obrázku
- ▶ proč je důležité přecházet na zelenou? jak se máme chovat na přechodu bez semaforu?

Dramatizace

- ▶ děti ve skupině zpracují chování na přechodu jako krátkou scénku

Auta ve tmě

- ▶ v zatemněné místnosti si všichni postupně zkusí vzít baterku a posvítit s ní na dva kamarády – jeden z nich má na sobě reflexní vestu (odrazky, pásky, ...), druhý ne
- ▶ po činnosti se zeptáme, kdo z nich má na bundě/batohu reflexní prvky, vysvětlíme dětem, že reflektory aut svítí ještě daleko více a že díky tomu jsou lidé s odrazkami ve tmě na ulici velice dobře vidět

Ulice

- ▶ námětová hra na ulici
- ▶ namalujeme křídou nebo jinak vyznačíme na zemi ulice, dětem dáme do rukou volanty a vypustíme je do provozu
- ▶ některé děti mohou být chodci
- ▶ vedoucí představují semaforem a usměrňují dopravu

Příběh

- ▶ vedoucí vypravuje nebo předvádí nějakou situaci z dopravního provozu a děti ukazují barevnými papíry: červená znamená, že situace je špatně, zelená dobře

Povídání k tématu

- ▶ povídáme si s dětmi o tom, co je na ulici správné a co špatné
 - ▶ hrát si u silnice
 - ▶ přecházet mimo přechod
 - ▶ dát přednost tramvaji na přechodu
 - ▶ rozhlédnout se na přechodu
 - ▶ když mi uteče míč na silnici, rozeběhnout se za ním

Moje poznámky:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Přecházení

Kompetence

- ▶ Co umím a znám – Umím se obléci podle počasí

Doprovodný text

Když ráno vstaneme a vyčistíme si zuby, musíme se ještě honem obléci, abychom si mohli jít hrát. Naši malou sestřičku obléká maminka, ale my už to zvládneme sami. Je to docela jednoduché. Když si hrajeme doma, oblečeme si plátěné kalhoty, tričko a bačkory. Když jdeme ven na procházku, tak si oblečeme kalhoty a tričko, svetr, kabátek, boty a můžeme jít. A když třeba prší, tak nám to vůbec nevadí – schováme se pod pláštěnku, nazujeme si holínky, na krk šátek a pak ať si klidně leje!

Návrhy činností

Spojovačka

- ▶ na pracovním listě děti spojují oblečení se správným ročním obdobím

Co potřebuji na činnost

- ▶ vedoucí vybere pár činností (výprava do lesa, lyžování, plavání, školní den)
- ▶ pro každou činnost děti označí jinou barvou oblečení, které se k ní váže
- ▶ po samostatné práci se ptáme dětí, co ještě je pro dané činnosti potřeba a není to v listu
- ▶ můžeme rozšířit o vytvoření seznamu oblečení, které potřebujeme na výpravu na 1 den, na 2 dny, na tábor

Mění se počasí

- ▶ vedoucí říká změny počasí či teploty
- ▶ děti se podle toho oblékají nebo říkají, co by si měly obléci

Lepení postaviček

- ▶ každý si z listu vystříhne nějaké oblečení a nalepí ho na papír jako postavu, zbytek dokreslí
- ▶ postavě pak přidá odpovídající pozadí, vybarví postavu a dále scénu výtvarně zpracuje

Závod v oblékání

- ▶ vedoucí určí, co přesně si má každý obléci (mikinu, bundu, rukavice, čepici, šálu, boty, ...)
- ▶ děti si ve skupinách toto štafetově oblékají a svlékají

Povídání k tématu

- ▶ proč je potřeba se správně oblékat?
- ▶ co by se stalo, kdybychom si v zimě vzali plavky a v létě kulich?
- ▶ umí si všichni zavázat tkaničku, zapnout zip? umí se všichni obléknout?

Moje poznámky:

.....

.....

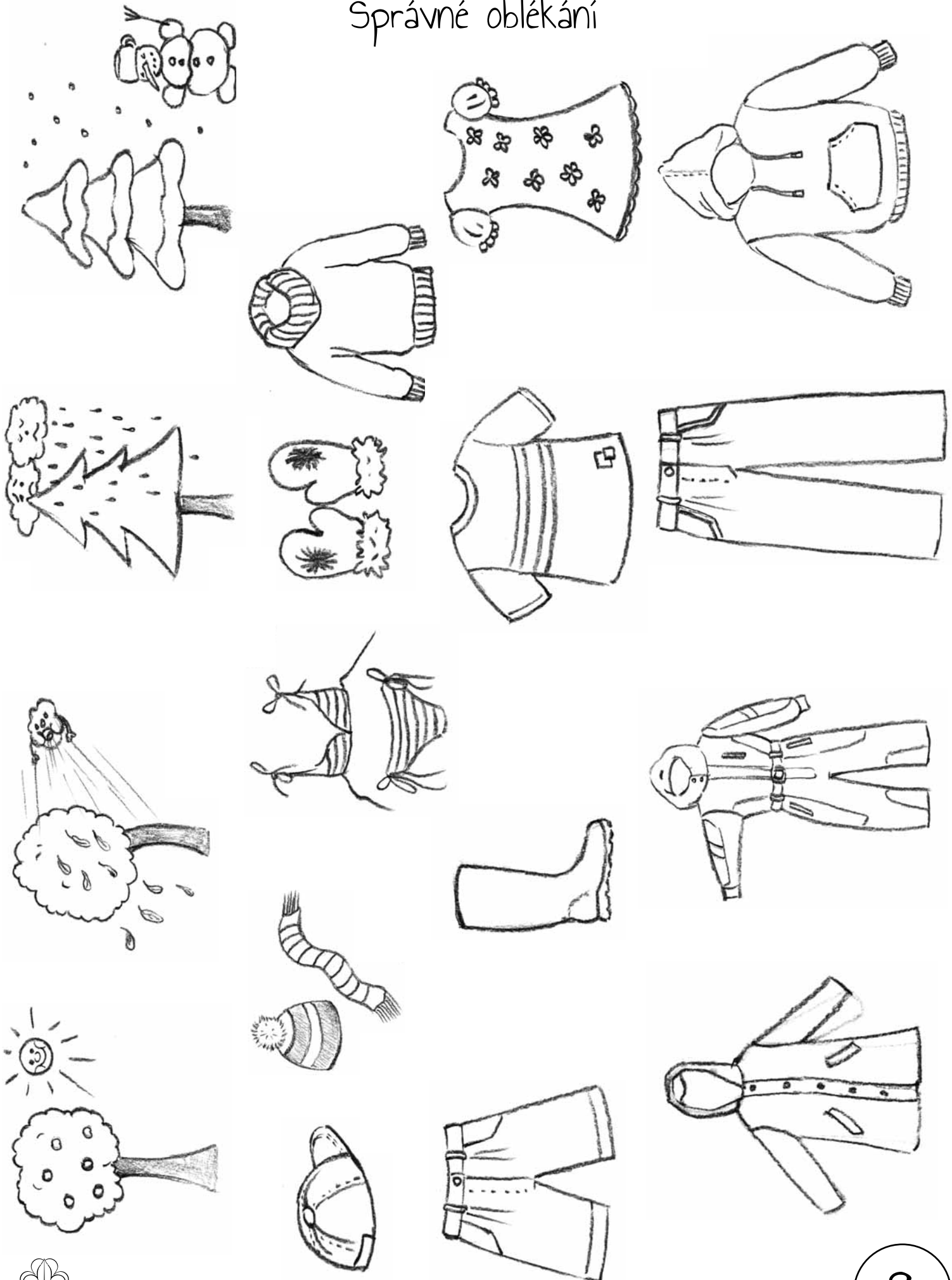
.....

.....

.....

Správné oblékání

Kompetence

- ▶ Co umím a znám – Zavážu si tkaničku

Doprovodný text

Dnes je náš velký den! Maminka, tatínek, Anička a já s Verunkou jdeme koupit nové boty pro velké děti! Budou to ty s tkaničkami! Moc se na ně těším, ale trochu se i bojím... Co když mi to s tkaničkou moc nepůjde? A už si je zkusím – krásné hnědé botky s velkou hvězdou na kotníku, moc se mi líbí. Zápolím s tkaničkou a jde mi to celkem dobře. Verunka už umí i mašličku a nechává naši malou Aničku, aby to taky zkusila. Anička ale tkaničky pěkně zamotá a když to vidí maminka, směje se a volá: „Ty jsi taková naše tkanička Anička“.

Návrhy činností

Bludiště

- ▶ na pracovním listě každý pomůže tkaničce Aničce najít správnou botu
- ▶ tkaničku Aničku i botu pak každý vybarví

Krabice (dřevěná bota)

- ▶ do papírové krabice nůžkami udělám dvě řady děr po 3 – imituji tím velkou botu
- ▶ otvory vedoucí protáhne uzlovačku místo tkaničky – na silnějším provazu se děti lépe učí
- ▶ všechny děti si vyzkouší uvázat mašličku

Papírové sluníčko

- ▶ vedoucí připraví každému dítěti papírové kolečko a děrovačkou udělá po obvodu otvory
- ▶ děti pak otvory protahují stuhy a vážou na nich mašličky, nakonec dokreslí sluníčku obličej
- ▶ místo sluníčka můžeme vyrábět papírovou botu, dáreček, koníka (s mašličkami na hřívě), papírového draka s mašličkami na ocase

Říkaneky

- ▶ s dětmi recitujeme básničky s tematikou zavazování tkaniček, oživíme recitaci ukazováním
- ▶ Tkanička mi leze z bot, // vůbec mi to není vhod. // Utekla mi, tralala, // myslí, že je žížala.
- ▶ Nejdřív uzlík ze dvou konců, // potom na tom kratším kličku, // pak obtočit druhým koncem, // provléknout tím očkem smyčku // a už koukáš na mašličku!

Gordický uzel

- ▶ všichni se postaví do kroužku těsně vedle sebe a zavřou oči
- ▶ na povel vedoucího každý zvedne nejprve pravou ruku a najde dlaň jiného člověka, s ním se pevně chytne, opakujeme i pro levou ruku
- ▶ když se všichni drží, můžeme otevřít oči a pokusit se rozmotat uzel, který jsme rukama vytvořili

Povídání k tématu

- ▶ k čemu je na botě tkanička?
- ▶ proč bychom ji měli umět vázat?
- ▶ umíme to všichni?

Moje poznámky:

.....

.....

.....

.....

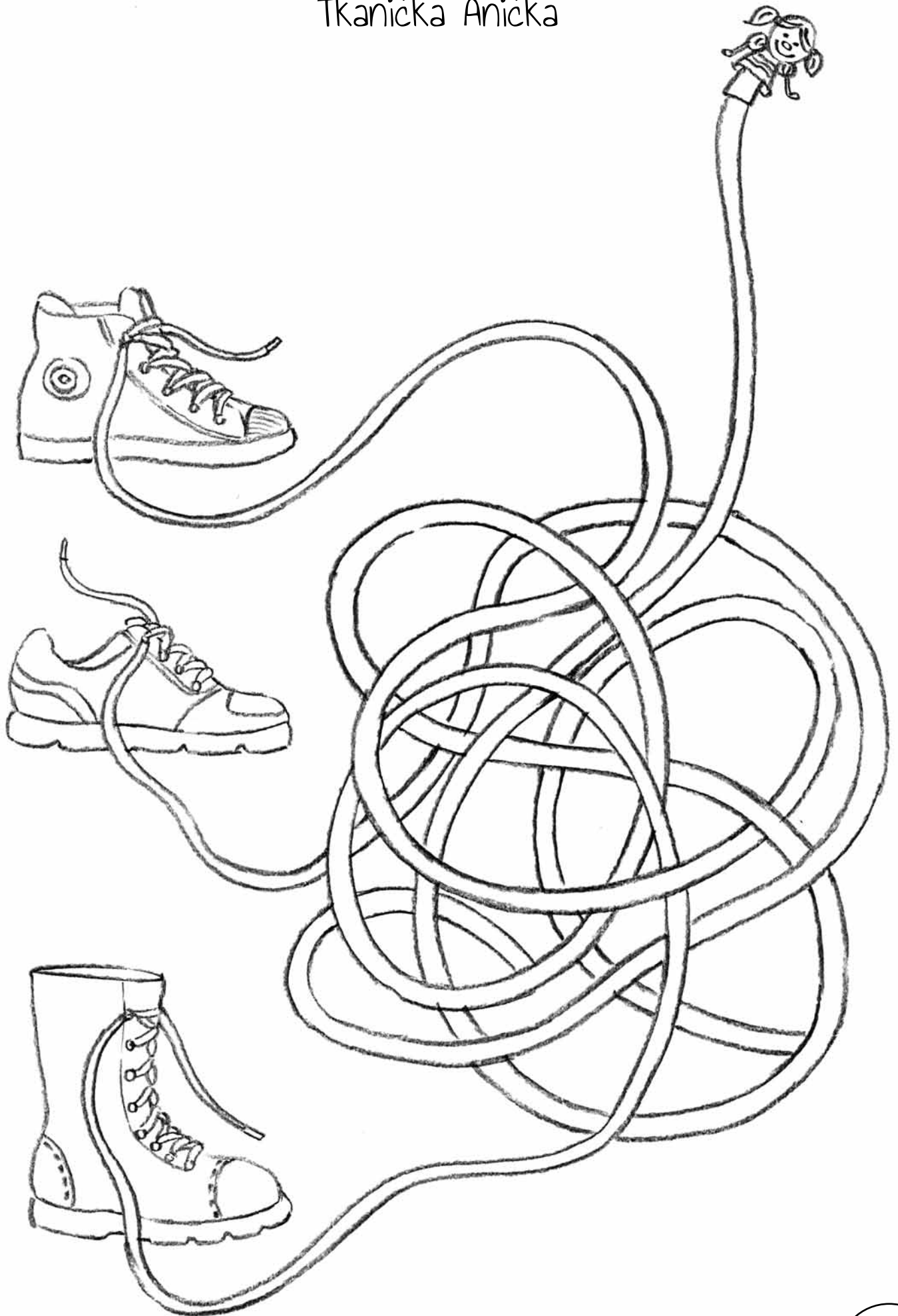
.....

.....

.....

Tkanička Anička

Kompetence

- ▶ Co umím a znám – Umím si uklidit rozházené hračky

Doprovodný text

Dnes večer jsme si s Verunkou hráli na skřítku Pořádníčka. Všechny naše hračky jsme dali tak, aby se jim v noci krásně spinkalo. Teď máme v pokojíčku velké místo na hraní a už se těšíme, až si zítra některé z hraček vybereme a budeme si s nimi hrát na všechno možné. Určitě přijde i maminka, tatínek a Anička a to budou koukat, jak tu máme uklizenou!

Návrhy činností

Pořádníček

- ▶ každý vystřihá hračky a nalepí je tam, kam by si je uklidil, kdyby tento pokojíček byl jeho

Uklízíme

- ▶ úklid si vyzkoušíme – pomůžeme v klubovně uklidit
- ▶ vedoucí na zemi připraví hromadu různých věcí: výtvarné potřeby, hračky (se kterými si v klubovně hraje), věci do kuchyně, sportovní náčiní
- ▶ děti hromadu roztřídí a pomůžou věci uklidit na správná místa.

Změny v klubovně

- ▶ děti si pořádně prohlédnou klubovnu
- ▶ potom odejdou za dveře a vedoucí v klubovně něco změní – přemístí, pověsí vzhůru nohama, ...
- ▶ děti se vrátí do klubovny a mají za úkol změnu najít

Domácí úkol

- ▶ dětem dáme za domácí úkol uklidit si ve vlastním pokojíčku

Sbírání a třídění

- ▶ uprostřed hrací plochy jsou rozházené papírky s obrázky předmětů
- ▶ děti mají za úkol po skupinách přinést všechny předměty z určené oblasti – výtvarné potřeby, hračky, sportovní potřeby
- ▶ jeden z vedoucích má ve hře roli špíny a vybíjí děti

Povídání k tématu

- ▶ mám nepořádek v pokoji?
- ▶ uklízím si pravidelně, nebo mi to maminka musí připomínat?
- ▶ pomáhá mi někdo při úklidu? proč v pokoji musím udržovat pořádek?

Moje poznámky:

.....

.....

.....

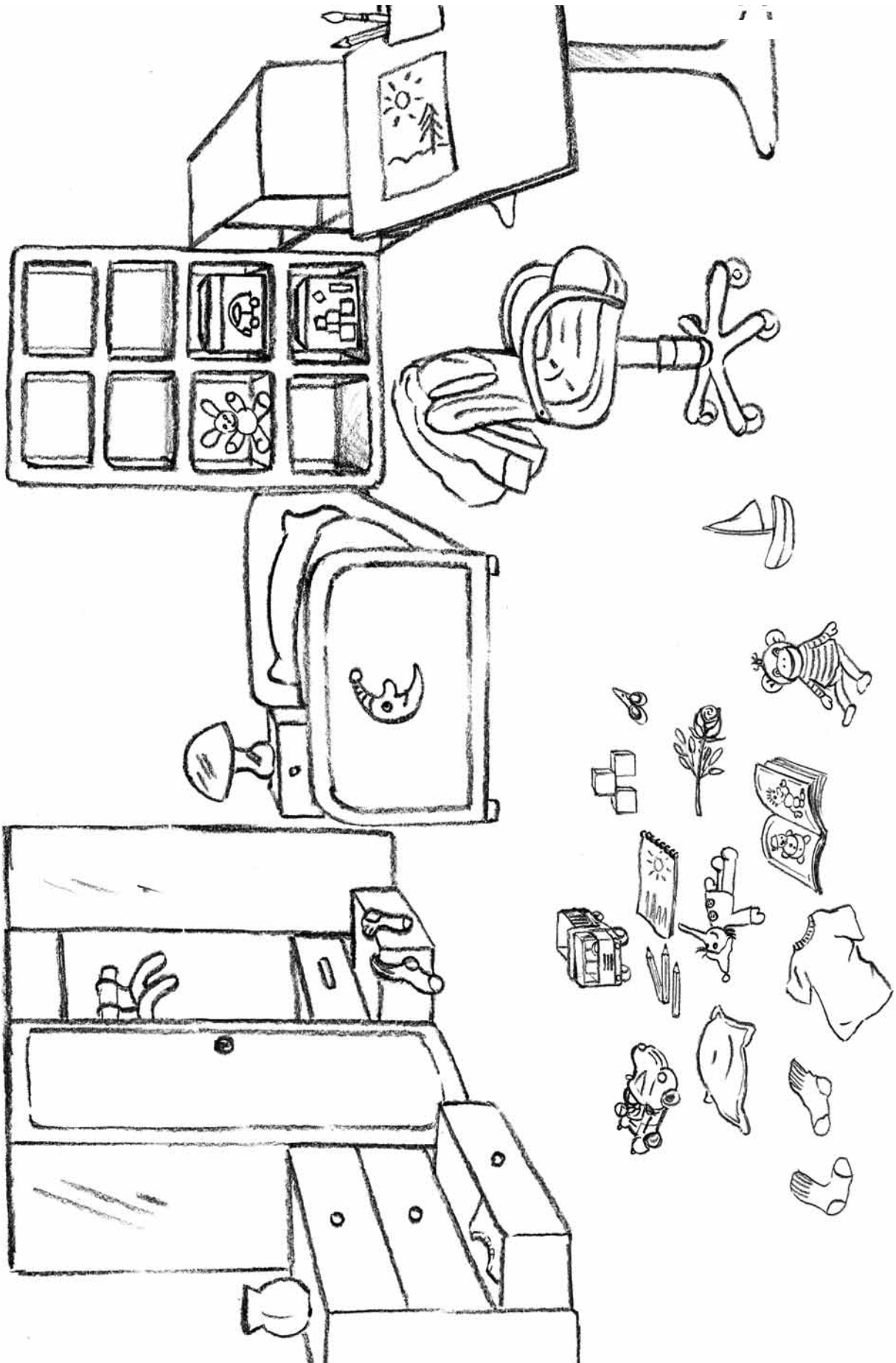
.....

.....

.....

Úklid v dětském pokoji

Kompetence

- ▶ Co umím a znám – Znáám základy ochrany zdraví, co mi škodí, prospívá

Doprovodný text

Když za námi teta Liduška přijede na návštěvu, vždy přiveze čerstvou zeleninu ze své zahrádky. Je moc dobrá a navíc maminka říká, že je velmi zdravá a plná vitamínů, které jsou důležité proto, abychom pěkně rostli. Naopak sladkosti nám rodiče kupují jen někdy, protože se po nich kazí zuby. Tatínek nám jednou povídal o pánovi, který jedl jen samé nezdravé a moc sladké věci a potom byl tak tlustý a kulatý, že už nemohl vůbec chodit a ostatní ho museli po ulici koulet jako kuličku. To tedy musela být ostuda!

Návrhy činností

Pyramida výživy

- ▶ vedoucí z katalogů supermarketů vystřihne různá jídla a rozmístí je po herní ploše
- ▶ děti jídlo sbírají a lepí ho na velký papír ve tvaru pyramidy – podle toho, v jakém vzájemném poměru bychom tato jídla měli konzumovat

Pyramida výživy a pohybu

- ▶ vedeme děti k pochopení nutné rovnováhy mezi správnou výživou a dostatkem pohybu (výživová a pohybová pyramida)
- ▶ zdroj pro inspiraci: <http://www.zdravaabeceda.cz/>

Rozcvička

- ▶ na schůzce si uděláme rozcvičku
- ▶ starší děti mohou dostat za úkol dělat rozcvičku každý den do příští schůzky

Zdravé a nezdravé

- ▶ v pracovním listě zakroužkujeme jednou barvou ty věci, které zdraví pomáhají, a druhou barvou ty věci, které bychom pro zachování dobrého zdraví měli omezovat
- ▶ do volného rámečku dokreslíme jednu věc, která zdraví prospívá a v pracovním listě není

Sport

- ▶ v oddíle můžeme dětem zprostředkovat vyzkoušení nového zajímavého sportu, např.:
 - ▶ frisbee
 - ▶ lakros (zjednodušený)
 - ▶ florbal

Povídání k tématu

- ▶ jak dlouho bych měl spát?
- ▶ jak často jím, jak často sportuji?
- ▶ kolik bych měl vypít tekutin?

Moje poznámky:

.....

.....

.....

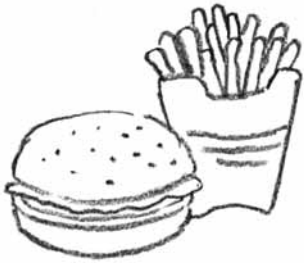
.....

.....

.....

Zdravé a nezdravé

Každý má rád něco jiného

12

Kompetence

- ▶ Kdo jsem – Chápu, že se každému může líbit něco jiného

Doprovodný text

Mám ráda oranžovou barvu a k jídlu ovocné knedlíky, moje oblíbené zvíře je kočka. Zato Pepík má rád zelenou barvu a jí nejraději palačinky, hodně ho baví dinosauři a auta, samé klučičí věci. Naši rodiče rádi chodí do divadla, my s Pepíkem raději do kina. Každý máme rád něco jiného a když jsme si zdobili dětský pokoj, museli jsme se dohodnout, co budeme mít namalováno na zdi nad psacím stolem. Nakonec jsme se domluvili, že tam budeme mít dinosaura i kočičku a jsme oba spokojení.

Návrhy činností

Výměna míst

- ▶ všichni sedí v kroužku na židlích nebo polštářích a jedno dítě je uprostřed
- ▶ určuje, kdo si má vyměnit místa, např.: ten, kdo má rád kočky, jahody, fialovou, letadla, ...
- ▶ při výměně se pokusí sednout si rychle na jedno z uvolněných míst – pokud to stihne, zůstává uprostřed někdo jiný

Galerie

- ▶ vystavíme své pracovní listy
- ▶ děti hádají, kdo nakreslil který list, můžeme si o oblíbených věcech popovídat

Ukázka

- ▶ děti si přinesou z domova k ukázkou oblíbenou věc (hračku, knížku, ...), může být zadané konkrétní téma
- ▶ každý svou oblíbenou věc představí ostatním

Smysly

- ▶ připravíme pro děti různé podněty pro všechny jejich smysly a děti při jejich vnímání hodnotí, jestli se jim líbí, nebo ne
- ▶ vedeme děti k pochopení, že každému se může líbit něco jiného, že na tyto úkoly neexistují špatné odpovědi

Oblíbené věci

- ▶ na vodítko dokreslíme oblíbené zvíře
- ▶ vybarvíme oblečení barvami, které mám rád
- ▶ na talíř dokreslíme oblíbené jídlo
- ▶ do polic oblíbené hračky
- ▶ do bubliny další věci, které máme rádi

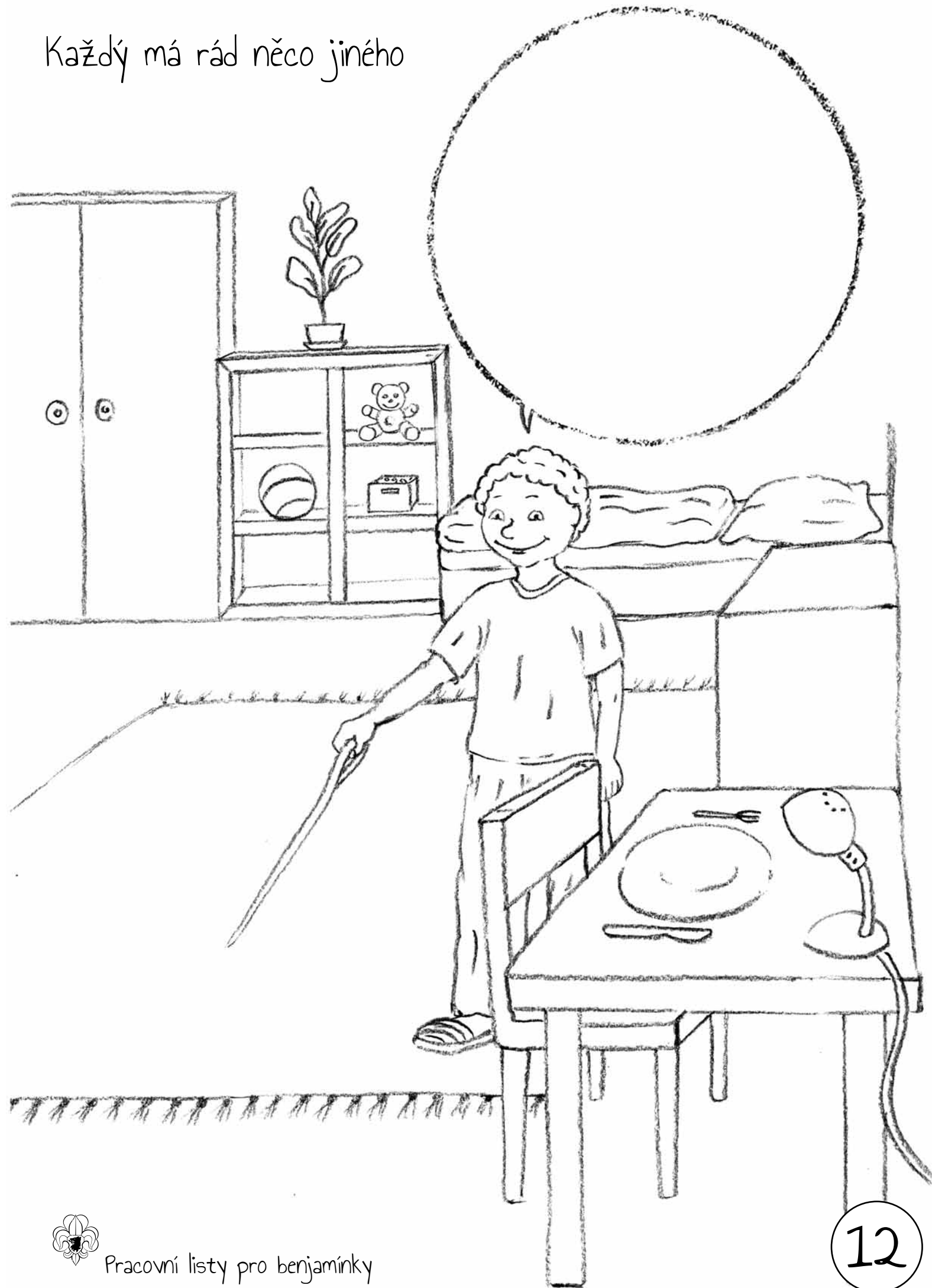
Povídání k tématu

- ▶ myslíš, že se všem na světě líbí stejné věci, např. koně, modrá barva?
- ▶ je špatně, když se někomu líbí něco jiného?

Moje poznámky:

Každý má rád něco jiného

Kompetence

- ▶ Kdo jsem – Vím, kolik mi je let

Doprovodný text

Jedna, dvě, tři, čtyři, pět a šest. Tolik let nám za 2 dny bude. Už se moc těšíme, protože maminka nám určitě upeče velký dort se šesti svíčkami. Babička nám zase řekne, že jsme pěkně vyrostli a že za chvíli budeme větší než ona. V naší rodině jsme ale skoro nejmladší. Mladší už je jen naše roční sestřička Anička, ale třeba našemu bratranci už je 18 let! A dědeček letos slaví 65. narozeniny. To bude ještě chvíli trvat, než budeme tak velcí!

Návrhy činností

Dokreslení svíček

- ▶ na dort dokreslíme počet svíček, každý tolik, kolik je mu let
- ▶ do rámečku každý nakreslí něco, co má rád (ovoce, hračku) – tolik různých věcí, kolik je mu let
- ▶ k tomu napíšeme své jméno, šikovněji i příjmení

Počítání prstů

- ▶ každý na papír obkreslí svoje ruce (můžeme si navzájem pomoci)
- ▶ u rukou pak vybarvíme počet prstů podle věku a porovnáme v oddíle

Řazení podle věku

- ▶ seřadíme se v oddíle od nejstaršího po nejmladšího
- ▶ můžeme spočítat, kolik je nám v oddíle let dohromady, a pak to porovnat s věkem našich vedoucích, rodičů, prarodičů

Hromádka

- ▶ knoflíky, ořechy, kaštiny, lístečky – každý na hromádku vybere tolik, kolik je mu let

Dospívání

- ▶ aktivita vychází ze hry „Evoluce“
- ▶ hráči postupně procházejí třemi různými stavy při hře
 - ▶ začínají jako děti – lezou po čtyřech
 - ▶ potom jsou dospělí – chodí po dvou
 - ▶ potom jsou babička/dědeček – zvítězili, sednou si a koukají, jak hrají ostatní
- ▶ při hře se všichni pohybují v hracím poli a když se potkají dva ve stejném věku, soupeří, kdo z nich postoupí do dalšího
- ▶ soupeřit je možné stříháním nebo plněním jednoduchého úkolu

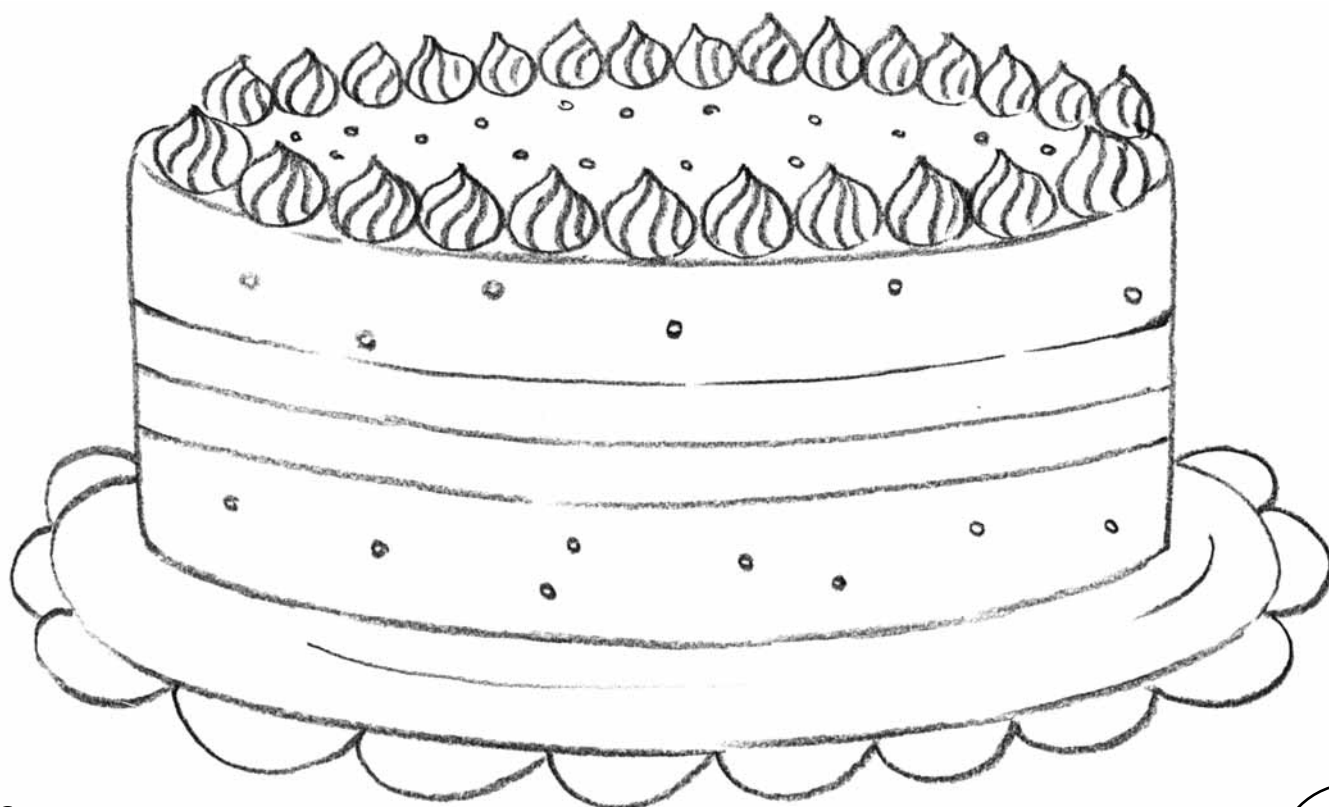
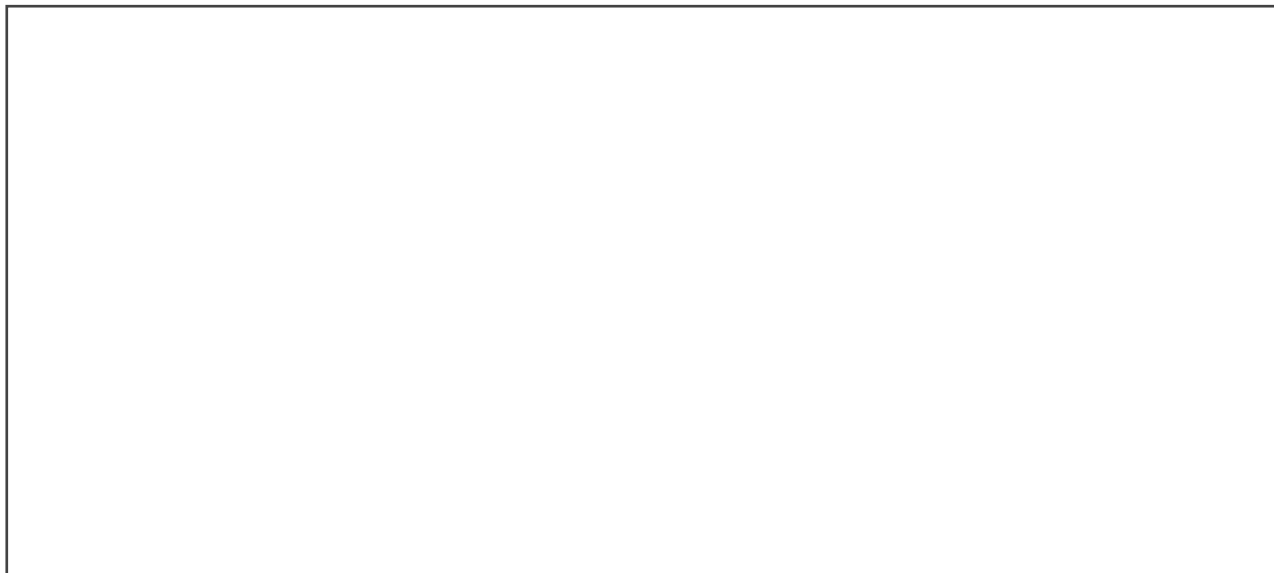
Povídání k tématu

- ▶ v jakém měsíci (nebo alespoň ročním období) mám narozeniny?
- ▶ v kolika letech je člověk ve školce, škole, kdy se z něj stane maminka nebo tatínek, babička nebo dědeček?

Moje poznámky:

Kolik mi je let

Kompetence

- ▶ Kdo jsem – Dokážu se zavřenýma očima naslouchat zvukům okolí

Doprovodný text

V obchodě a v autobuse je takový hluk! Všichni mluví jeden přes druhého a překřikují se navzájem. To v parku před domem je klidněji a vždy se tam při cestě z nákupu na chvílku zastavíme na lavičce a hrajeme si, zatímco maminka uklízí nákup. A když na chvílku zavřu oči, můžu poslouchat všechny ptáčky ve větvích, možná zaslechnu i tramvaj na hlavní ulici o pár domů dál.

Návrhy činností

Poznávka zvuků

- ▶ vedoucí je k dětem otočený zády nebo stojí za zástěnou a vydává zvuky pomocí předmětů zakreslených v pracovním listě
- ▶ děti mají za úkol zvuk rozpoznat a na listě zakroužkovat, po každém zvuku kontrolujeme správné odpovědi
- ▶ můžeme také využít databáze zvuků na internetu, např.: <http://freesound.org>

Poslouchání lesa

- ▶ na výpravě si vyčleníme čas na ztišení a zaposlouchání se do lesa
- ▶ každý si najde v lese na dohled od ostatních místo, které se mu zalíbí, tam si sedne nebo lehne a zaposlouchá se do zvuků okolí
- ▶ po chvíli se sejdem a popovídáme si, co se komu v lese líbilo za zvuk

Poslechové pexeso

- ▶ vedoucí si připraví krabičky od filmů nebo podobné, které po dvojicích naplní různými sypkými materiály: čočkou, rýží, pískem, hrachem, moukou, kuličkami, ...
- ▶ děti mají za úkol podle chrastění poznat, které krabičky patří k sobě, případně s nimi mohou hrát pexeso

Ptáčku, pípni

- ▶ všichni stojí v kroužku a jeden stojí uprostřed se zavázanýma očima
- ▶ vedoucí toho uprostřed zamotá, ten potom ukáže rukou před sebe a řekne: „Ptáčku, pípni!“ – na koho ukáže, ten musí pípnout jako ptáček
- ▶ dítě uprostřed musí poznat, kdo to byl – když to pozná, vymění se s ním

Poslepu za hlasem

- ▶ na velké otevřené hrací ploše se rozmístí děti se zavázanýma očima a vedoucí si stoupne někam mezi ně
- ▶ vedoucí pak začne zpívat, recitovat nebo třeba jen tleskat a děti musí opatrně najít cestu za zvukem a chytnout se vedoucího
- ▶ je nutné dbát na bezpečnost

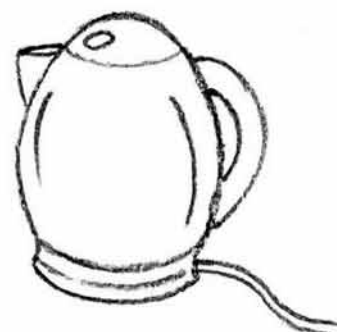
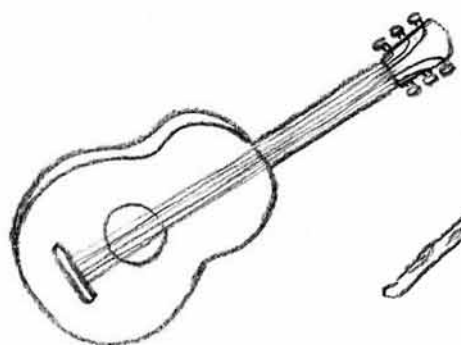
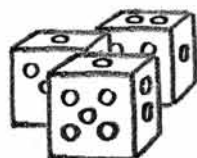
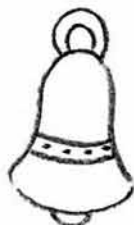
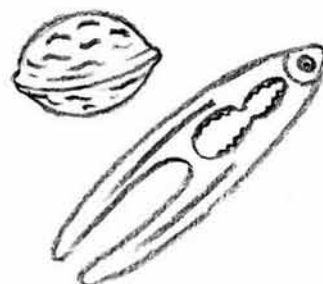
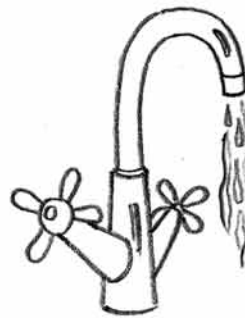
Povídání k tématu

- ▶ víš, jaké zvuky vydávají která zvířata?
- ▶ dokážeš poznat své kamarády po hlase?
- ▶ poslouchá se ti lépe se zavázanýma očima? proč to tak asi je?

Moje poznámky:

Naslouchání okolí

Kompetence

- ▶ Kdo jsem – Rozumím v pohádkách principu boje dobra a zla, dovedu odhalit statečnost

Doprovodný text

„Byla jedna holčička, které říkali Červená Karkulka. Ta šla jednou k babičce popřát k svátku a po cestě potkala vlka...“
„Mami, vždyť tuhle pohádku přece dobře známe.“
„Dobře, tak mi ji vyprávějte vy,“ řekla maminka Pepíčkoví a Verunce.
„Vlk se na Karkulku tvářil jako hodný a ona mu prozradila, že jde za babičkou...“

Návrhy činností

Které pohádkové postavy jsou hodné

- ▶ děti roztřídí pohádkové postavy na hodné, zlé a další
- ▶ musí proběhnout diskuze – proč je pohádková postava hodná či zlá:
 - ▶ z jaké pohádky dítě postavu zná
 - ▶ pokud je postava zlá – co v pohádce udělala, že ji hodnotíme jako zlou?
 - ▶ pokud je postava hodná – jaké charakterové kvality postava v pohádce předvedla?

Poznávačka

- ▶ děti si postupně losují papírky s pohádkovými postavami a pak je předvádí
- ▶ ostatní hádají, jakou postavu dítě předvádí

Dramatizace příběhem

- ▶ přečteme dětem pohádkový příběh a popovídáme si o důležitých momentech – kdy se někdo choval statečně? kdy se choval špatně, ale napravil se? kdy bylo někomu odpuštěno?
- ▶ děti pak ve skupinách tyto scény předvedou

Koláž z pohádkových postav

- ▶ jako společné dílo v oddíle vytvoříme koláž z pohádkových postav
- ▶ na velký papír nalepíme na různá místa všechny pohádkové postavy a děti pak dokreslují prostředí, ve kterém se nacházejí, případně další postavy a činnosti
- ▶ potom si společně řekneme, co se v našem pohádkovém světě děje – každé dítě krátce popíše, co namalovalo za situaci

Pohádkové dvojice

- ▶ dětem tajně rozdělíme pohádkové postavy do dvojic (Pat a Mat, Křemílek a Vochoomůrka, Karkulka a vlk, princ a princezna)
- ▶ děti mají za úkol najít k sobě správnou dvojici

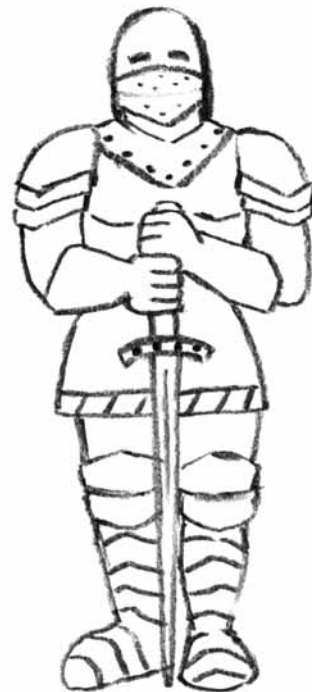
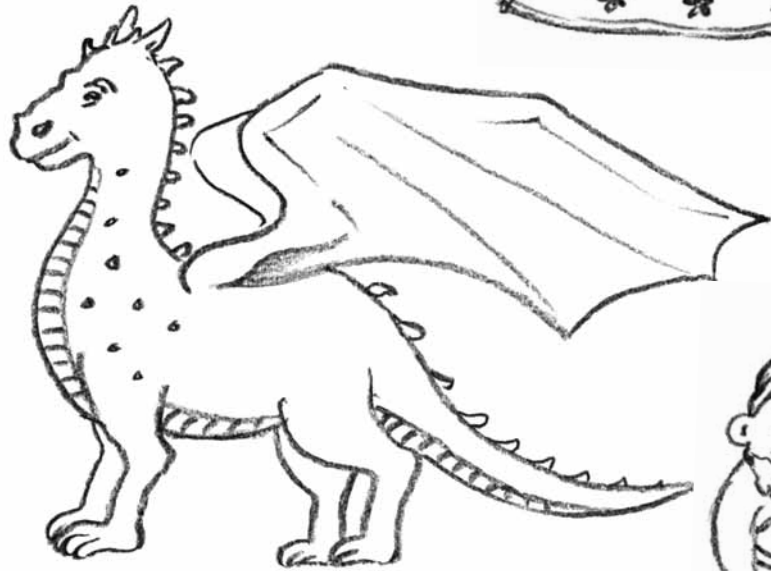
Povídání k tématu

- ▶ každý najde na obrázcích pohádkovou postavu, kterou by se chtěl stát
- ▶ případně mohou děti říkat i jiné postavy, které znají
- ▶ proč by chtěly být zrovna touto postavou? jaké má kvality?

Moje poznámky:

Pohádkové postavy

Kompetence

- ▶ Kdo jsem – Vím, jak se jmenuji, umím se podepsat

Doprovodný text

Babička nám dnes četla pohádku O Sněhurce a sedmi trpaslících. Verunce se pohádka moc líbila a přemluvila mě, abychom si ji zahráli jako divadýlko. Ona byla Sněhurka a já princ, chyběli nám ale trpaslíci – ty jsme si udělali z Verunčinych panenek. Kdo ale bude hrát zlou královnu? Nabídla se babička, prý jí to nevádí, a tak jsme byli rádi, že si můžeme hrát. Když na babičku přišla řada, usmála se a řekla na připravené zrcadlo: „Zrcadlo, zrcadlo pověz, kdo je v zemi zdejší nejhezčí a nejhodnější?“ Verunka režisérka ale hned zakročila: „Babi, královna se ale nesmí usmívat, aby hned bylo vidět, jak je zlá!“

Návrhy činností

Kreslení svého obličjeje

- ▶ každý si do zrcadla na pracovním listě nakreslí svůj obličjeje
- ▶ klademe důraz na to, aby na něm každý měl všechny své důležité znaky – barva očí, vlasů, pihy, ale třeba i brýle, rovnátka

Galerie

- ▶ kouzelná zrcadla vystavíme, chodíme kolem, kocháme se a poznáváme, kdo je na kterém zrcadle nakreslen

Podpis

- ▶ na řádek pod své zrcadlo se každý zkusí podepsat, tak, jak je zvyklý
- ▶ pokud se někdo neumí podepsat, zkusí alespoň s pomocí zakroužkovat písmenka, která patří do jeho jména

Značka

- ▶ každý si zkusí vymyslet nějakou svoji značku podle svého jména, přezdívky nebo jen podle toho, co má rád
- ▶ značky vystavíme a ostatní zkusí hádat, komu která značka patří

Vybíjená se jmény

- ▶ všichni sedí v kroužku, jeden je uprostřed
- ▶ ten uprostřed si vybere jednoho sedícího a pomalu se k němu blíží – ten se před vybitím může zachránit jen tím, že vykřikne jméno někoho jiného v kroužku – toho se pak bude snažit vybit ten uprostřed jako dalšího
- ▶ pokud to nestihne, jde vybitý doprostřed a hra pokračuje

Povídání k tématu

- ▶ jak se jmenuji?
- ▶ umím se podepsat?
- ▶ proč máme jména?

Moje poznámky:

.....

.....

.....

.....

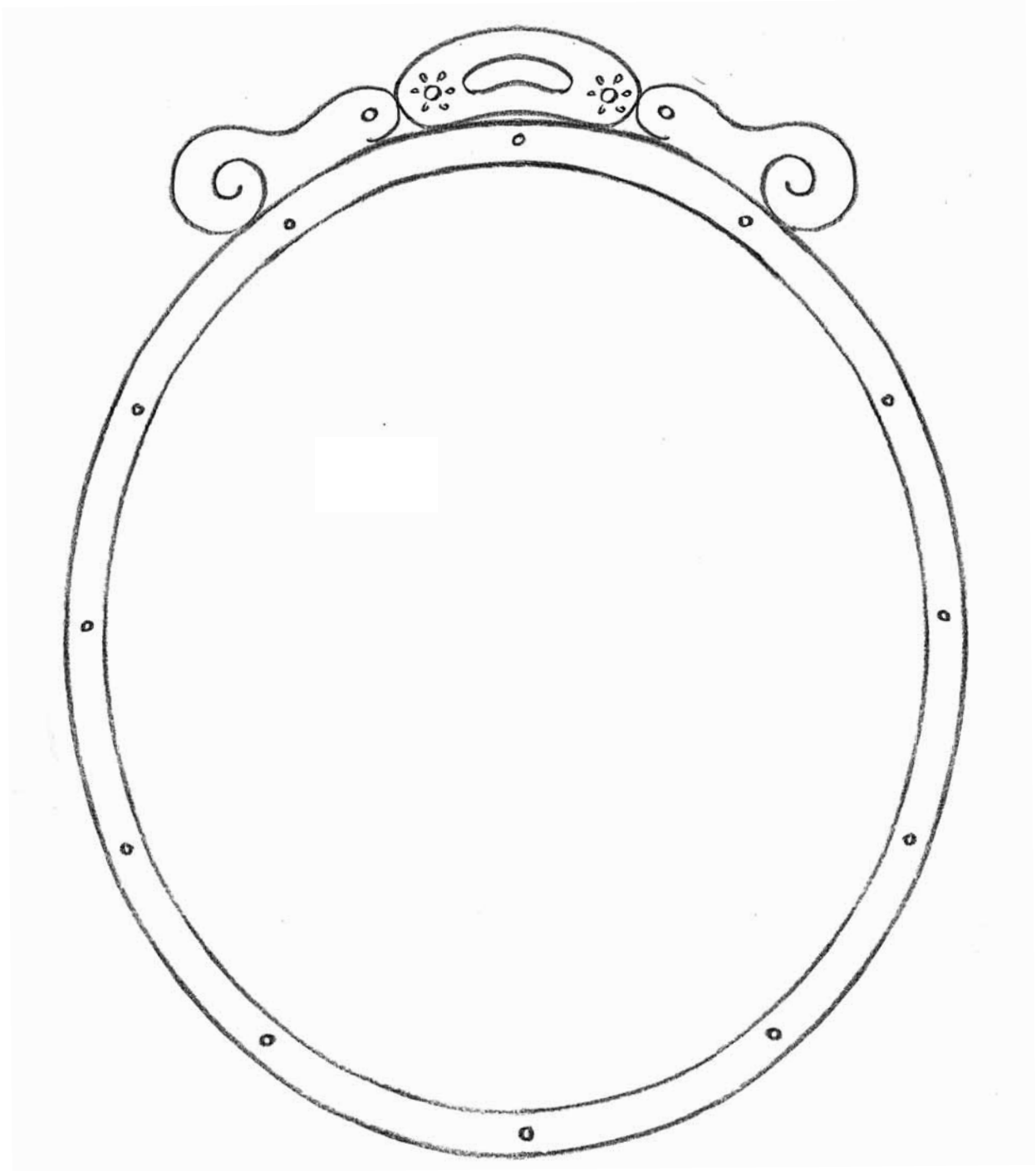
.....

.....

.....

Zrcadlo

.....

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
OPQRŘSŠTUVWXYZŽ

Kompetence

- ▶ Můj kamarád – Neřeším spory v oddílu agresí

Doprovodný text

Ve školce mám nejlepšího kamaráda Marka. Všechno děláme spolu a po školce chodíme na kroužek fotbalu. Brankářem našeho týmu je Pavel, který bydlí ve stejné ulici jako já. S ním je velká legrace, chodíme spolu z fotbalu domů a vždycky se hodně nasmějeme. Verunka má nejlepší kamarádku Lenku a s tou chodí na zpívání, holky to tam moc baví. U tety Lidušky na vesnici si zase hrajeme s Bětkou a Šimonem, kteří mají vedle chalupu. Je prima mít tolik kamarádů!

Návrhy činností

Situace

- ▶ každý na svém pracovním listě zeleně označí situace, ve kterých se děti chovají příkladně kamarádsky, a naopak červeně označí situace, ve kterých je jejich chování možné něco vytknout (případně můžeme označit pomocí smajlíků)
- ▶ po samostatné práci je potřeba každý obrázek s dětmi prodiskutovat – ptáme se dětí, co je na kterém obrázku a jak tu situaci hodnotí

Dramatizace

- ▶ děti si po skupinách nacvičí krátkou divadelní scénku k vybranému obrázku (každá k jinému)
- ▶ ve scénce předvedou, jak by daná situace měla proběhnout – buď nekamarádskému chování předejít, nebo jej napravit zásahem další postavy, která vše napraví

Málo nás, málo nás

- ▶ všichni sedí na zemi a recitují říkanku: „Málo nás, málo nás, pojd'... mezi nás.“
- ▶ na začátku stojí jen vedoucí, chodí mezi sedícími dětmi a do říkanky doplní jméno jednoho dítěte – to se k němu připojí, chytí se za ruku
- ▶ další jméno doplňuje vždy ten, který se připojil jako poslední

Pavučina přátelství

- ▶ všichni sedí v kroužku, jeden má v ruce klubičko
- ▶ ten, kdo má klubičko, ho podá nějakému svému kamarádovi a řekne, proč je jeho dobrý kamarád, přitom v ruce drží konec provázku
- ▶ hra takto pokračuje, dokud se nevystřídají všichni, čímž vznikne mezi hráči z provázku pavučina
- ▶ výsledná pavučina ukazuje propletenost vztahů v oddíle a můžeme ji opatrně přenést na nějaké místo, kde ji do příští schůzky vystavíme

Pohádky

- ▶ přečteme si pohádkový příběh, ve kterém figuruje přátelství (Maxipes Fík – Rudolf Čechura, Křemílek a Vochoň – Václav Čtvrtek, Krtek – Zdeněk Miller)
- ▶ na příbězích ukazujeme, jak se k sobě kamarádi chovají

Povídání k tématu

- ▶ jako doplňující činnost můžeme s dětmi vést diskusi o zobrazených situacích:
 - ▶ stalo se vám někdy něco takového?
 - ▶ viděli jste, že by se někdo takhle choval?

Moje poznámky:

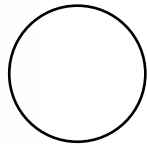
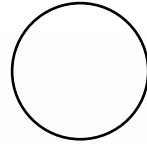
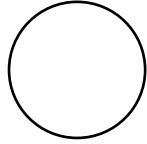
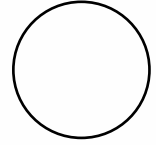
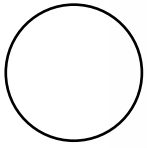
.....

.....

.....

.....

Kompetence

- ▶ Můj kamarád – Víím, že existují lidé s handicapem

Doprovodný text

Byl jsem dnes s maminkou na nákupu a když jsme šli domů, pomohl jsem jí s jednou z tašek. Vždyť to jídlo, které jsme koupili, je i pro mě! Někteří lidé ale pomáhají i jen tak, nic z toho nemají. Například v tramvaji cestou domů byla paní s kočárkem a nějaký pán jí pomohl vynést kočárek po schodech, to od něj bylo hezké. Doma pak na nás čekala babička s Verunkou, která si při hraní vyvrtila kotník a nesmí pár dní chodit. Tak jí nosím šťávu do pokoje a podávám jí hračky, na které zrovna nedosáhne, aby se co nejrychleji uzdravila.

Návrhy činností

Jak jsem pomohl

- ▶ jak pomáhají lidé na obrázcích? už jsi také někdy pomáhal?
- ▶ každý si na pracovním listě vybarví obrázek s pomocí, kterou už někdy dělal

Veřejná služba

- ▶ po dohodě s blízkou nemocnicí nebo domovem důchodců můžeme s dětmi nakreslit obrázky jako výzdobu nebo nacvičit krátké představení nebo písničky

Domácí úkol

- ▶ s dětmi vymyslíme, komu mohou pomoci, např. mamince s nákupem
- ▶ do příští schůzky se to pokusí splnit

Jak otvírali studánku

- ▶ přečteme si příběh Křemílka a Vochomůrky – Jak otvírali studánku
- ▶ popovídáme si:
 - ▶ v čem víle pomohli?
 - ▶ měla víla radost?
 - ▶ jak by to dopadlo, kdyby víle nepomohli?

Dramatizace

- ▶ děti po skupinkách předvádějí situace z listu jako malé divadlo

Povídání k tématu

- ▶ znám ve svém okolí někoho, kdo nestačí na všechno sám a potřebuje pomoci?
- ▶ potřeboval jsi ty někdy pomoci?
- ▶ pomáhají jen dospělí?

Moje poznámky:

.....

.....

.....

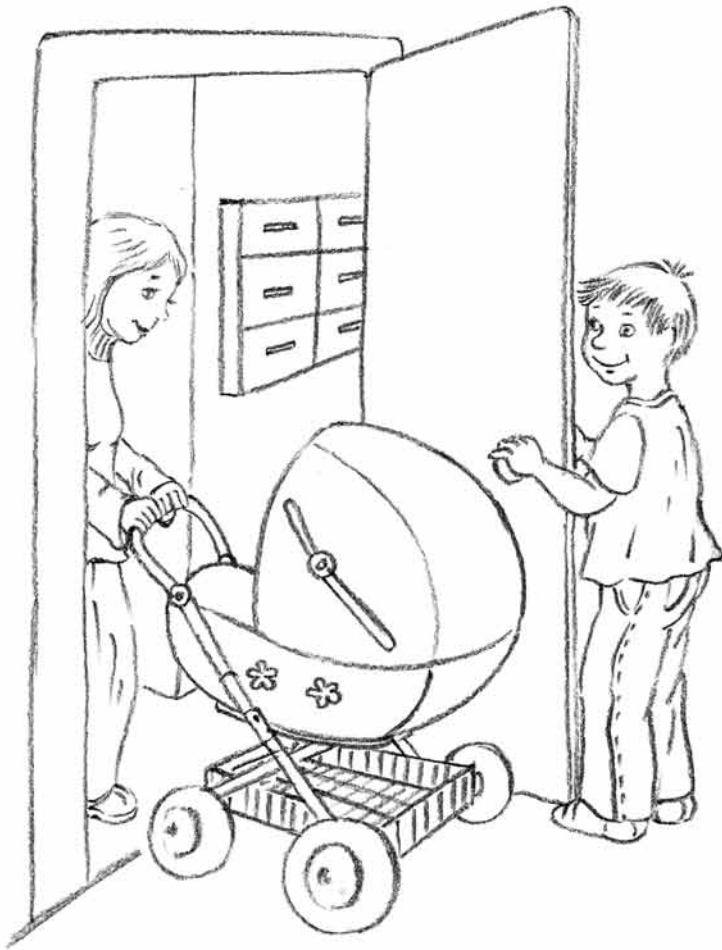
.....

.....

.....

Komu mohu pomoci

Kompetence

- ▶ Můj kamarád – Popíšu slovy, co cítím

Doprovodný text

Dnes se moc těším do školky, budeme hrát divadlo O Červené Karkulce. Já budu myslivec! Při oblékání si zkouším, jak se budu tvářit: jako myslivec, který číhá, jako myslivec, který našel místo babičky vlka, jako myslivec, který všechny zachránil. Verunka se smála, jak prý jsem zamračený a hned zase rozesmátý. Maminka nám říká, že se v našem obličejí zrcadlí naše pocity. Moc tomu sice nerozumím, ale prý je na každém člověku vidět, jak se cítí. S Verunkou jsme tedy vymysleli hru – zkusíme celý den pozorovat děti kolem sebe a budeme hádat, na co myslí a jak se cítí. Zkusíš to taky?

Návrhy činností

Jak se cítím?

- ▶ zkuste poznat, jak se cítí děti na obrázcích – mají radost? něco se jim nelíbí? mají strach?
- ▶ zakroužkujte různými barvami různé pocity – např. radost červeně, strach modře, ...

Řvaná – na uklidnění

- ▶ děti stojí/sedí v kroužku se sklopeným zrakem
- ▶ na tlesnutí vedoucího všichni najednou zvednou hlavu a podívají se upřeně na jednoho kamaráda, nesmí tékat očima
 - ▶ pokud se s kamarádem nesetkám pohledem, tedy se dívá na někoho jiného, nic se neděje
 - ▶ pokud se na sebe díváme navzájem, silně a nahlas oba zařveme

Poznej, jak se cítím

- ▶ postupně každý předvádí ostatním emoci, kterou mu vedoucí pošeptá – např. jsem smutný, maminka se na mě zlobí
- ▶ ostatní se snaží uhodnout, co dítě předvádí

Masky

- ▶ vyzkoušíme si s dětmi, jak je důležité vidět při komunikaci člověku do obličeje – vedoucí si nasadí na obličej masku a předvádí emoce jen zbytkem těla, děti se snaží emoci rozpoznat
- ▶ jeden z vedoucích si pak může nechat masku na obličejí celou schůzku a na konci si s dětmi popovídáme, jak se jim komunikuje s někým, komu nevidí od obličeje
- ▶ ukážeme dětem touto aktivitou, že obličej je zrcadlem našich pocitů uvnitř

Cesta po svíčkách

- ▶ uspořádáme pro děti cestu po svíčkách ve tmě
- ▶ po cestě se každý pokusí vyličit své pocity, pojmenovat, čeho se bál
- ▶ cestu po svíčkách musíme přizpůsobit věku dětí a dbát na jejich naprostou bezpečnost

Povídání k tématu

- ▶ co mi udělá radost?
- ▶ kvůli čemu jsem někdy plakal?

Moje poznámky:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

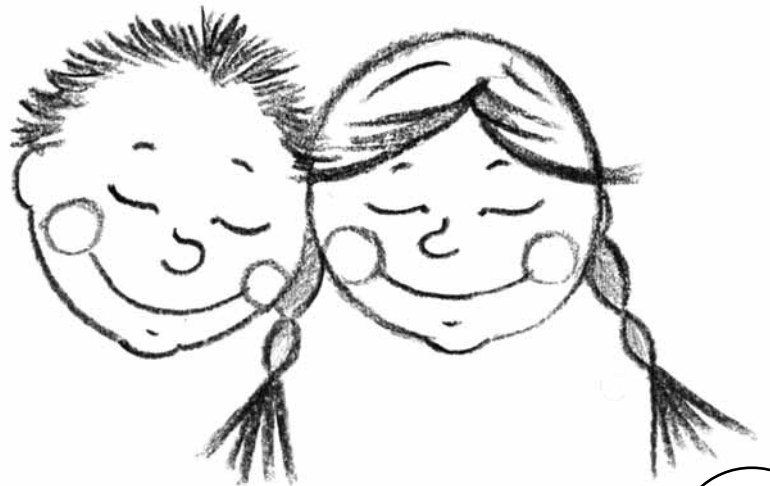
.....

.....

.....

Pocity

Kompetence

- ▶ Můj kamarád – Dovedu se s ostatními rozdělit

Doprovodný text

O Vánocích jsme s Verunkou dostali každý hodně dárečků a celé prázdniny jsme si s nimi hráli. Já dostal stavebnici a autíčka, Verunka zas jiný díl stavebnice a panenku. Když jsme si hráli každý se svojí částí stavebnice, dokázali jsme postavit jen jeden malý domeček. Když mi ale Verunka půjčila tu svou část, najednou jsem mohl postavit mnohem víc věcí. Na oplátku jsem jí půjčil auto, aby se její panenka mohla vozit po pokoji a nemusela všude chodit pěšky.

Návrhy činností

Děti se dělí

- ▶ na pracovním listě zelenou barvou označíme situace, kde se děti hezky dělí, červenou pak situace, kterým je možné něco vytknout

Imaginární dárečky

- ▶ děti chodí po místnosti a předstírají, že v rukou drží nějaký předmět
- ▶ na signál se potkají, předají si navzájem tyto dárečky a pokračují s novým imaginárním předmětem

Společné ovoce

- ▶ každé dítě přinese kousek ovoce
- ▶ všechno ovoce dáme do společné mísy a vyrobíme ovocný salát nebo ovocné špízy, společně je pak sníme

Dělíme se o dobroty

- ▶ na výpravách vedeme děti k tomu, aby se o sladkosti ze svačiny podělily s ostatními
- ▶ dále je vedeme k tomu, aby si vždy vzaly jen takovou část, aby vybylo na všechny

Dramatizace

- ▶ děti v malých skupinkách předvádějí situace, ve kterých si něco půjčují, např. pomůcky ve škole, bábovky na pískovišti, hračky, ...

Povídání k tématu

- ▶ když něco mám, tak z toho mám radost; když se o to rozdělím s ostatními, tak máme radost všichni, je to tak?

Moje poznámky:

.....

.....

.....

.....

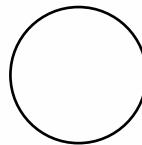
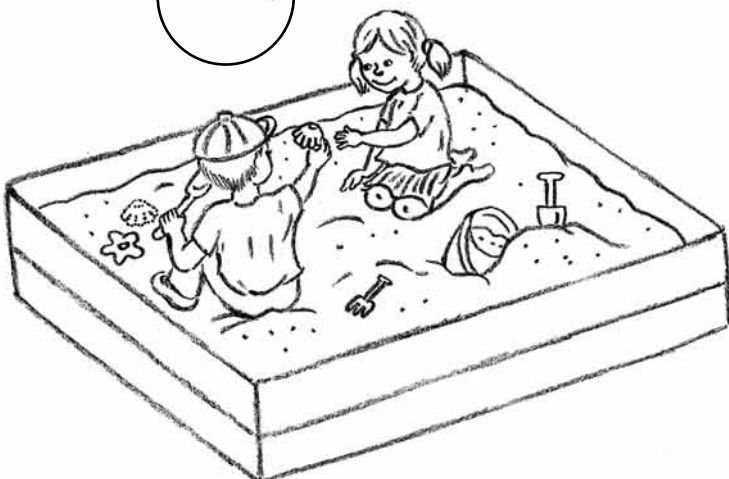
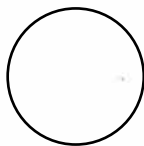
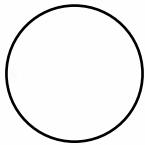
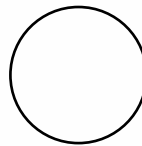
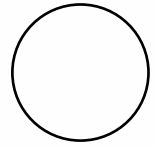
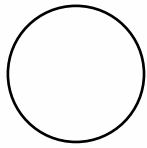
.....

.....

.....

Rozdělím se s tebou

Kompetence

- ▶ Můj kamarád – Umím říci blízkým lidem, že je mám rád

Doprovodný text

Naše sestřenice Ema měla včera narozeniny a pozvala nás s Pepíkem na svou oslavu. Bylo tam tolik lidí, že až oči přecházely – a všichni to byli její kamarádi a známí, všichni jí přinesli dárečky a přišli na její oslavu proto, že ji mají rádi. Nejdříve jsme předávali dárečky a jedli dort, potom jsme si šli hrát do dětského pokoje. Ema má hezké hračky a se všemi jsme si mohli hrát, vůbec se mi večer nechtělo jít domů. Mám Emu moc ráda.

Návrhy činností

Lidé na oslavě

- ▶ děti si vybarví alespoň 3 postavy na oslavě, které mají rádi
- ▶ popovídáme si o tom, proč je děti mají rádi

Dáreček

- ▶ na schůzce vyrobíme jednoduchou rukodělnou berušku ze skořápky, brouček z kamínku, papírovou skládačku
- ▶ každý svůj výrobek dá kamarádovi v oddíle, vedoucí dohlédne na to, aby každý dostal jeden

Cukrování

- ▶ aktivita se nejlépe hodí na výpravu nebo na tábor k večernímu posezení
- ▶ sedíme v kroužku a dokola pošleme sáček sladkostí, každé dítě si vezme jednu sladkost a přitom „pocukruje“ někoho z oddílu za něco, co se přihodilo ten den, řekne: „Cukruju (člen oddílu), protože (důvod).“

Místo po mé pravici

- ▶ všichni sedí v kroužku, jedno místo je volné
- ▶ ten, který má po pravé ruce volné místo, vyzve některého svého kamaráda z oddílu, aby si k němu přisedl: „Chci, aby si vedle mě sednul (člen oddílu), protože (důvod).“
- ▶ tím se uvolní nové místo a pokračuje zas ten, kdo ho má po pravé ruce

Broučci

- ▶ k tématu můžeme najít vhodné příběhy v knížce Broučci od Jana Karafiáta
- ▶ některý z příběhů potom můžeme společně zahrát jako malé divadlo

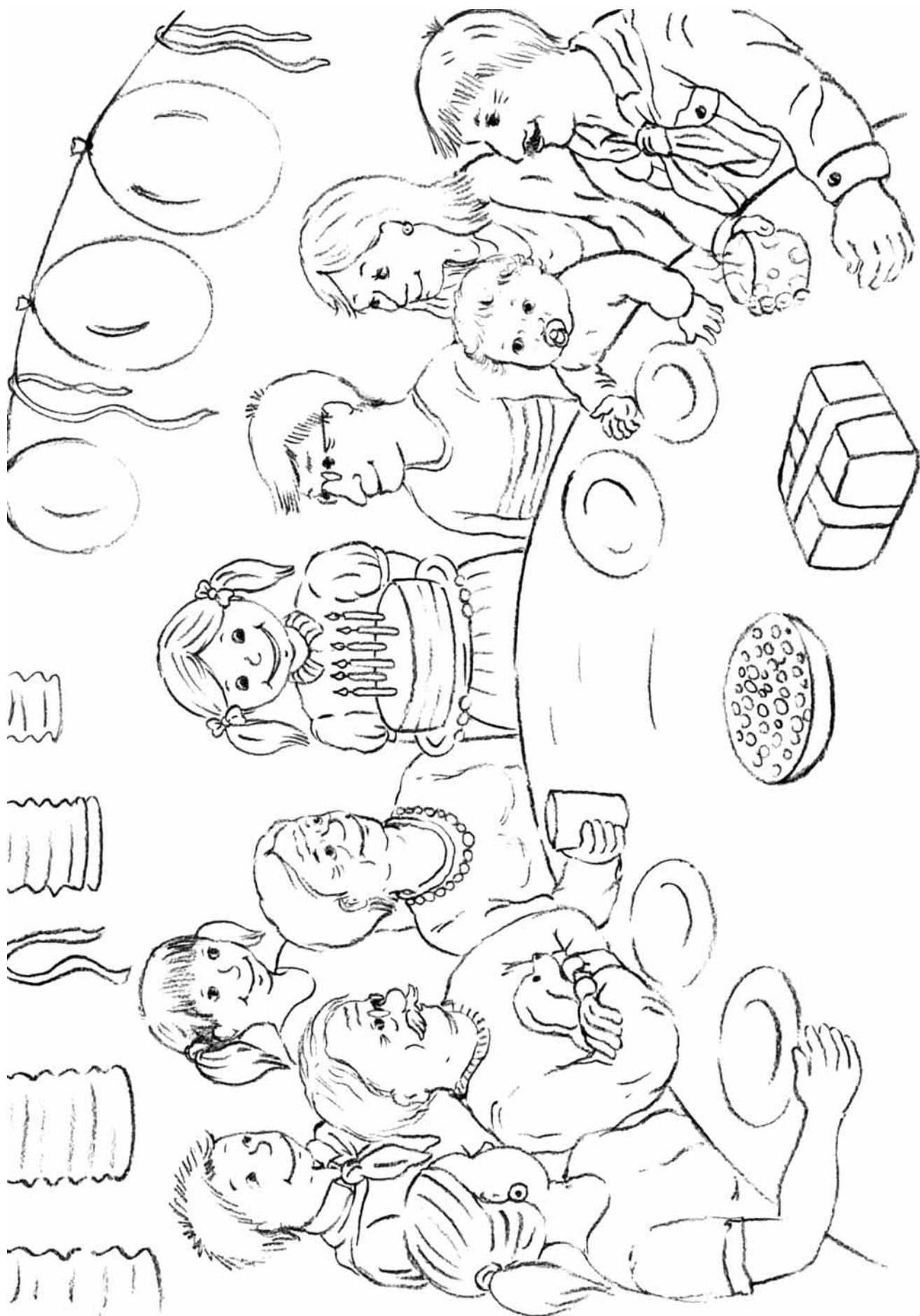
Povídání k tématu

- ▶ už jste pořádali někdy nějakou oslavu?
- ▶ byli na ní lidé, které máš rád?
- ▶ kteří to jsou?

Moje poznámky:

Mám vás rád

Kompetence

- ▶ Můj domov – Pomáhám doma rodičům
- ▶ Kdo jsem – Umím ukončit oblíbenou činnost a jít dělat povinnosti

Doprovodný text

U nás doma děláme každý něco. Maminka vaří, pere v pračce, žehlí žehličkou a po práci si ráda čte v křesle. Tatínek zase vynáší odpadky, vysává prach a všechno nám doma spraví. Babička k nám často chodí na návštěvu a stará se o naši sestřičku Aničku, poslouchá rádio a u toho zašívá. Já s Pepíkem pomáháme mámě utírat nádobí a někdy taky prostíráme stůl. U nás doma má každý napilno!

Návrhy činností

Kdo co doma dělá

- ▶ do prázdného pole pracovního listu každý dokreslí členy své rodiny, pak je spojí s činnostmi, které doma dělají

Kdo co doma dělá – výtvarně

- ▶ je také možné na papír namalovat členy své domácnosti, k nim komiksové bubliny a do nich vystříhané činnosti vlepit – je pak dobře vidět, kdo toho kolik dělá

Co musím kdy dělat

- ▶ vedoucí dětem říká části dne nebo situace (ráno po probuzení, oběd, hraní si), děti ukazují nebo popisují činnosti, které je třeba před činností a po činnosti dělat
- ▶ dále se zeptáme dětí, co ještě je třeba doma dělat za domácí práce, jak se musíme starat o svůj pokojíček/byt/zahradu

Dramatizace

- ▶ děti po jednotlivcích či dvojicích předvádějí domácí práce
- ▶ ostatní hádají, případně doplňují, kdo tuto práci dělá u nich doma

Domácí úkol

- ▶ jako malou soutěž zadáme dětem za domácí úkol vyzkoušet si do příští schůzky co nejvíc z vyobrazených činností
- ▶ kdo si činnost vyzkouší, vybarví si ji na pracovním listě

Povídání k tématu

- ▶ ptáme se dětí na činnosti vyobrazené na pracovním listě – kdo je u nich doma dělá?
- ▶ dělá většinu z nich maminka? co tedy mohu dělat, abych jí s tím pomohl?

Moje poznámky:

.....

.....

.....

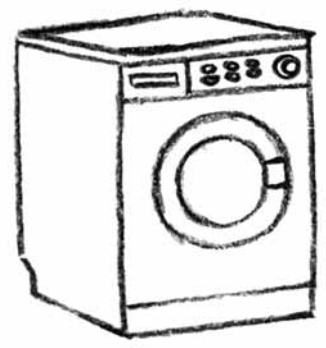
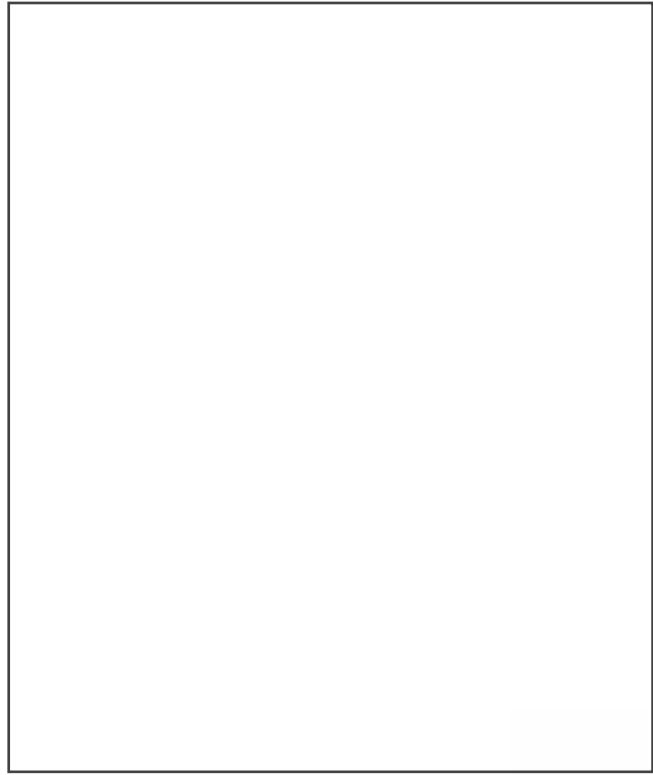
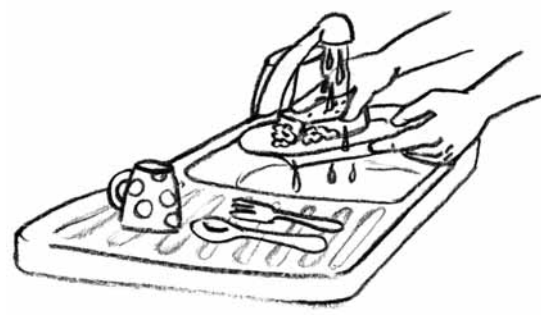
.....

.....

.....

Domáci práce

Kompetence

- ▶ Můj domov – Vím, kde bydlím
- ▶ Můj domov – Zním svou rodinu

Doprovodný text

Ahoj, jmenuji se Pepík a mám sestřičku dvojče Verunku, bydlíme v domě ve Sluneční ulici. Na špičce střechy máme kohouta, který nekokrhá, ale skřípe, když se otáčí ve větru a ukazuje zobákem, odkud fouká. U nás v domě nás bydlí pět. Naše mamka Eva je pořád doma s naší malou sestřičkou Aničkou. Ještě máme tátu Jakuba, který je celý den v práci, kde dává lidem léky, protože je doktor. Máme svůj vlastní pokoj a až Anička vyroste, tak tam bude bydlet s námi. Budeme si spolu hrát a půjčovat jí hračky.

Návrhy činností

Dokreslení členů domácnosti

- ▶ každý na svůj pracovní list dokreslí členy domácnosti podle toho, do kterých místností patří, může dokreslit činnost, kterou každý dělá
- ▶ po kreslení každý představí svůj dům a vysvětlí, kdo je kdo a co zrovna dělá

Slovní popis domu

- ▶ pracovní list zde pro děti slouží jako inspirace ke slovnímu popisu jejich vlastního bydlení
- ▶ každý by měl popsat:
 - ▶ adresu, kde bydlí
 - ▶ jak jejich byt/dům vypadá
 - ▶ zda mají vlastní pokoj či bydlí se sourozencem

Rodiny

- ▶ každý si na schůzku přinese fotografii své rodiny – ukáže fotografii ostatním a popíše, kdo na ní je, jaké jsou mezi členy rodiny příbuzenské vztahy

Měníme místa podle rodiny/bydlení

- ▶ všichni sedí v kroužku na židlích nebo polštářích
- ▶ vedoucí určuje, kdo si má vyměnit místo: všichni, kdo...
 - ▶ ... bydlí v Praze 6
 - ▶ ... mají staršího sourozence

Jména členů rodiny

- ▶ všichni stojí
- ▶ vedoucí řekne člena rodiny (maminka, pejsek, starší bratr, ...)
- ▶ každý musí rychle říct jméno tohoto člena jeho rodiny a pak si sedne
- ▶ kdo člena rodiny nemá, ten si rovnou sedne

Povídání k tématu

- ▶ kolik členů má moje rodina?
- ▶ bydlím ve městě, nebo na vesnici?
- ▶ jak vypadá okolí mého bydliště?

Moje poznámky:

.....

.....

.....

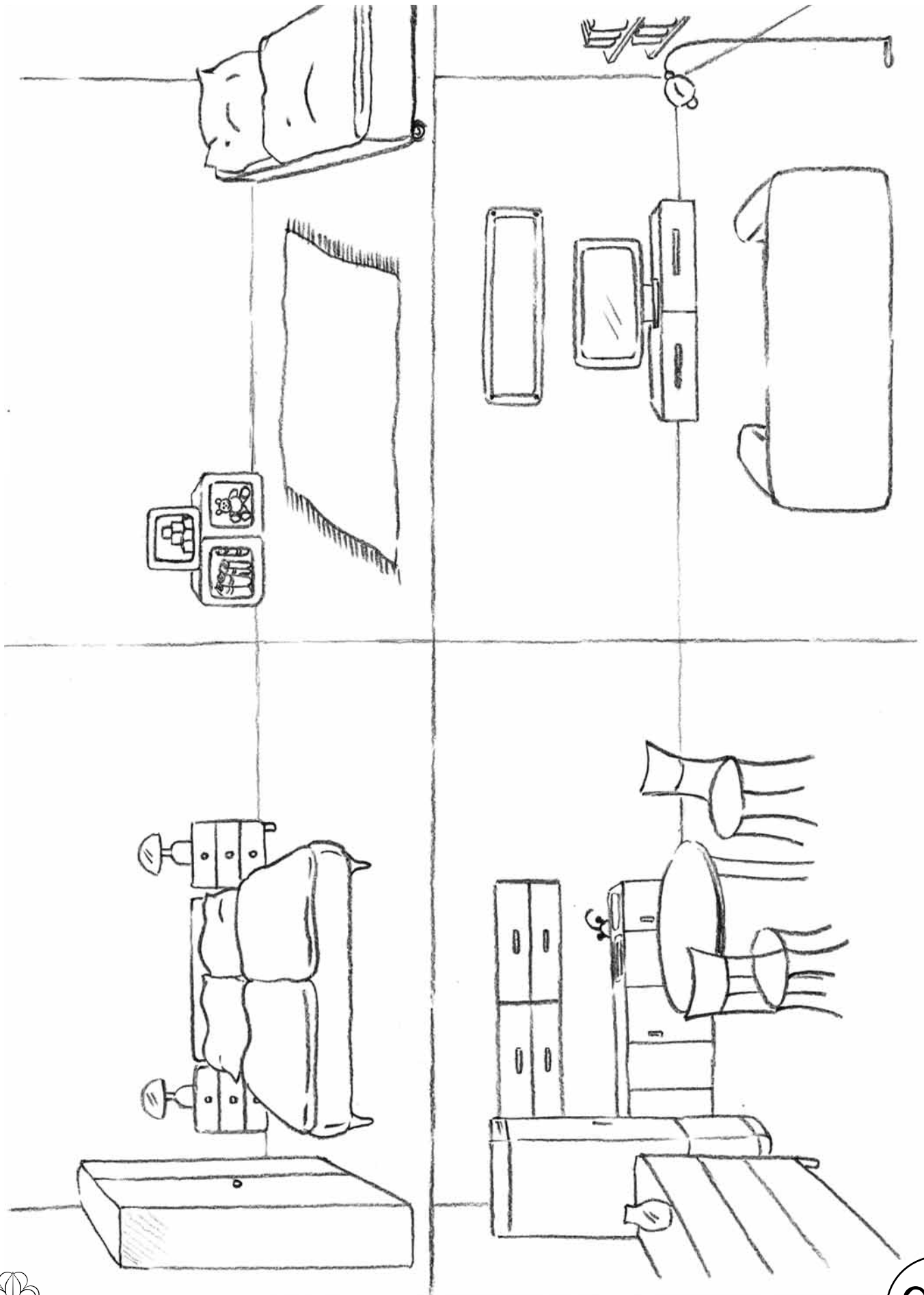
.....

.....

.....

Dům

Kompetence

- ▶ Můj domov – Dokážu popsat skupiny, kterých jsem členem

Doprovodný text

S Verunkou chodíme do spousty kroužků. Vždy odpoledne po školce nás maminka dovede na skauta, na malování, taky chodíme sportovat, ale i zpívat do sboru. Skoro každý den jdeme za našimi kamarády do různých kroužků. Anička je ještě malinká, ale už brzy bude chodit s námi. Zrovna dnes nás čeká skautská schůzka v naší klubovně, už teď se tam těšíme!

Návrhy činností

Co dělám ve volném čase

- ▶ každý si na pracovním listě vytvoří komiksově bubliny směřující k postavě kolem aktivit, které dělá ve svém volném čase
- ▶ pokud někomu na listě chybí aktivita, kterou dělá, může ji dokreslit

Můj kroužek

- ▶ každý si na schůzku přinese něco z nějakého svého kroužku (kromě oddílu) – flétnu, fotografii ze soustředění, ...
- ▶ ukážeme si navzájem tyto předměty a povídáme si o kroužcích

Galerie

- ▶ každý namaluje, co ho baví
- ▶ rozmístíme obrázky po klubovně, společně si je prohlédneme a hádáme, co čí je

Skupinky

- ▶ vedoucí řekne např.: „Půjdu k sobě ti, kteří chodí do skauta.“, „Půjdu k sobě ti, kteří chodí na kreslení.“ – děti podle toho tvoří skupinky
- ▶ na konci hry se ptáme dětí, kam chodí jejich kamarádi, vedeme je k tomu, aby si zapamatovali alespoň něco o svých kamarádech

Mé koníčky

- ▶ každý předvede svůj koníček nebo kroužek, do kterého chodí, ostatní ho musí uhodnout
- ▶ potom každý řekne, jak často do něj chodí, co se mu na něm líbí, či nelíbí

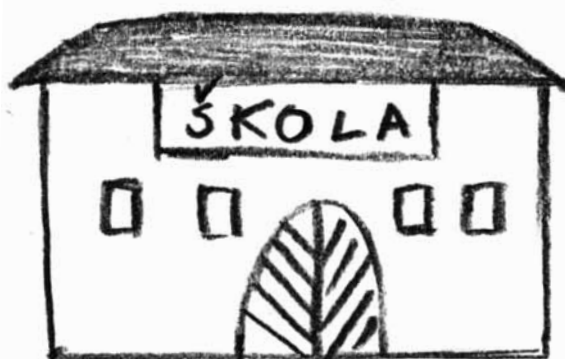
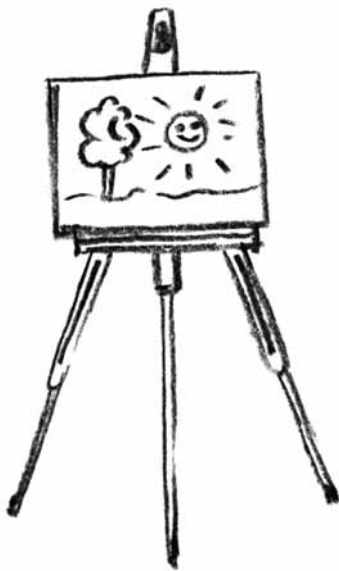
Povídání k tématu

- ▶ do jakých kroužků chodím?
- ▶ mám v kroužku kamarády?

Moje poznámky:

Kam patřím

Kompetence

- ▶ Můj domov – Chápu rozdíl mezi mužem a ženou, vím, že pro narození dítěte je nutné přítomnosti obou

Doprovodný text

Maminka mého kamaráda Karlíka čeká miminko – jeho brášku. Hned jsem tu novinku běžel říci Verunce. Vzpomněli jsme si, jak si nás jednou večer vzali tatínek s maminkou do kuchyně, seděli jsme u stolu a rodiče nám řekli, že čekají miminko. Hned jsme se ptali, kde teda jako je a kdy přijde, když na něj čekáme. Vysvětlili nám, že miminko má maminka v bříšku a že přijde brzy, hned jak povyroste. Moc jsme se na miminko těšili! A teď už tu je s námi, máme naši Aničku!

Návrhy činností

Jak se liší

- ▶ co mají muž a žena odlišné, co stejné? vybarvíme různými barvami
- ▶ je víc těch stejných, nebo těch odlišných věcí?

Činnosti

- ▶ vedoucí říká činnosti a povolání, záměrně se nenechá vázat typickými genderovými rolemi (pilotka, ...)
- ▶ děti určují, jestli činnost je spíš mužská nebo ženská, případně jak se jí říká v obou případech
- ▶ vedeme děti k pochopení, že takovéto rozdělení není nic přirozeného a že pro většinu činností mají obě pohlaví stejné předpoklady

Panenko

- ▶ námětová hra s panenkami
- ▶ každý si přinese z domova panenku a na schůzce si vyzkoušíme úkony k obsluze miminka: přebalování, oblékání, ...

Knihy o narození miminka

- ▶ k tématu můžeme využít publikace:
 - ▶ ROŽNOVSKÁ, Lenka. *Anežka se těší na miminko*. Praha: Portál, 2012.
 - ▶ FAGERSTRÖM, Grethe. *Petr, Ida a miminko*. Praha: Albatros, 1992.
 - ▶ JANOUCHOVÁ, Kateřina. *Jak jsem přišel na svět*. Praha: Mladá Fronta, 2006.

Obkreslování těla

- ▶ na velký papír se navzájem obkreslíme a do siluety doplníme, jak vypadáme
- ▶ srovnáváme, jak jsme si podobní

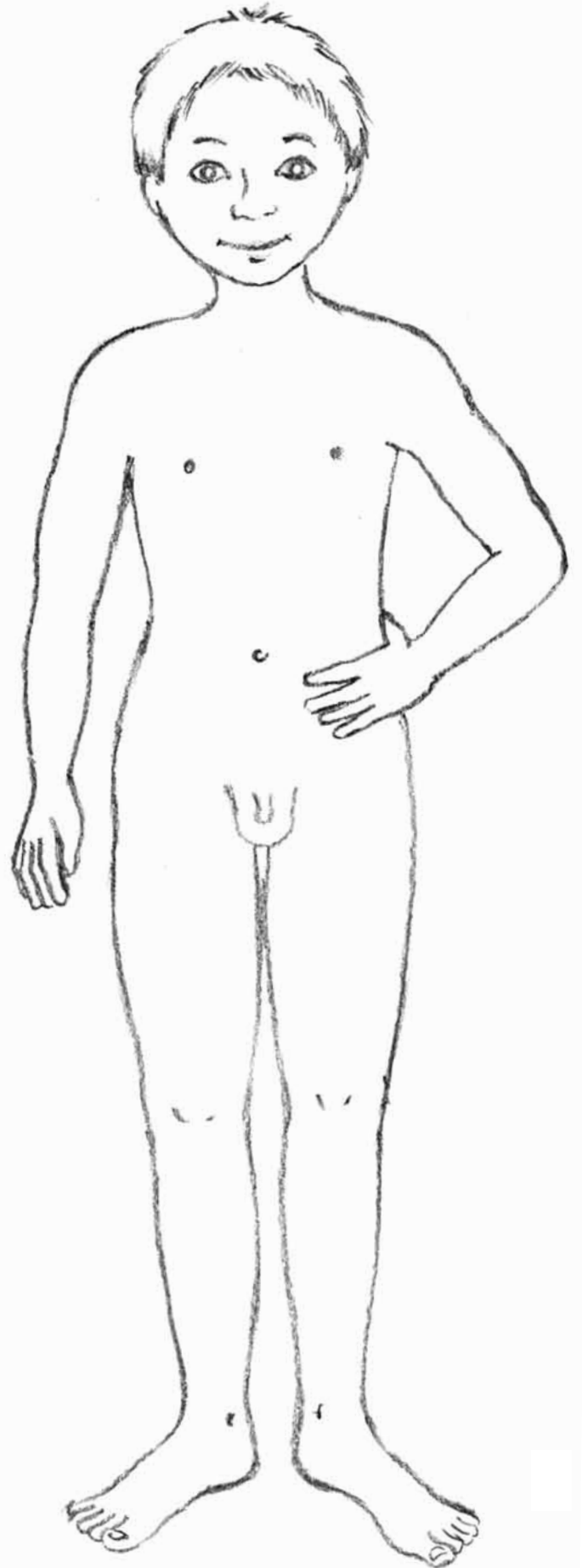
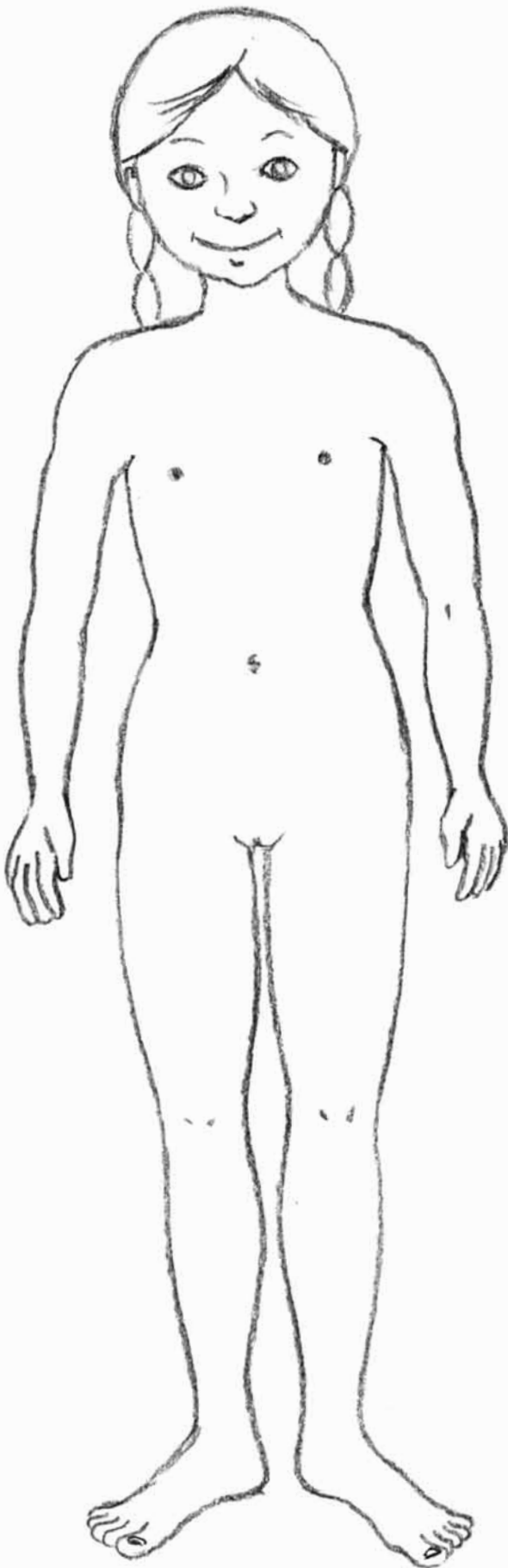
Povídání k tématu

- ▶ viděl jsi někdy miminko?
- ▶ máš mladšího sourozence?
- ▶ kde se berou miminka?

Moje poznámky:

Muž a žena

Kompetence

- ▶ Můj domov – Jsem schopen pracovat ve skupině

Doprovodný text

Dnes jsme ve školce dělali velké společné dílo, veliký obraz naší školky. Důležité bylo, abychom se všichni domluvili na tom, jak bude náš obrázek vypadat. Bylo to těžké se domluvit, ale nakonec se nám to podařilo a paní učitelka nás pochválila.

Návrhy činností

Společná koláž

- ▶ jako společné dílo ve dvojici nebo v družině vytvoříme koláž z částí pracovního listu
- ▶ na velký papír malujeme společně obrázek prostředí, do kterého pak vlepujeme dopravní prostředky, domky, lidi – vedoucí pomáhá dětem domlouvat se ve skupině, kde co na obrázku bude
- ▶ potom si společně řekneme, co se v našem světě děje – každá skupina popíše pár situací, které namalovala

Kulhavý závod

- ▶ děti závodí ve dvojicích s jednou nohou svázanou k sobě – v takovém závodě nevíteží ten nejrychlejší, ale ten, který se dokáže ve dvojici shodnout

Nesení míče ve dvojici

- ▶ děti po dvojicích nesou měkký míč nebo kouli svázanou z mikiny mezi hlavami
- ▶ můžeme závodit na určenou vzdálenost, nebo soutěžit, kdo donese míč nejdál

Štafeta

- ▶ děti se po skupinách rozestaví do štafety
- ▶ na jednom konci vedoucí ukáže na obrázek z pracovního listu a na druhém konci jsou rozmístěné tyto obrázky vystříhané
- ▶ děti štafetově přenesou poslednímu zprávu, který obrázek vedoucí chce, poslední pak obrázek sebere a utíká s ním za vedoucím

Stavba věže

- ▶ ze stavebnice nebo z přírodnin děti po skupinkách staví stavby – jak vysokou věž dokážete v oddíle postavit?

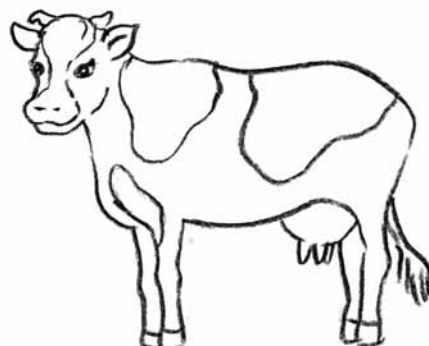
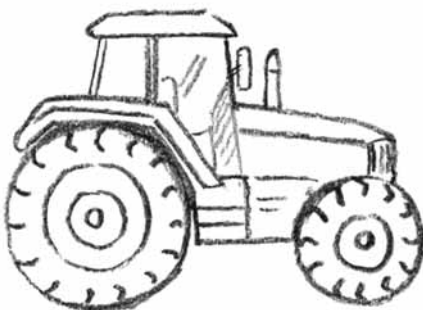
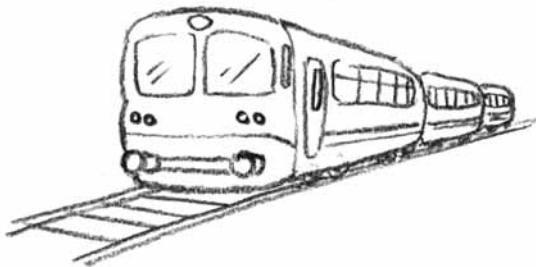
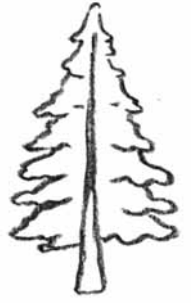
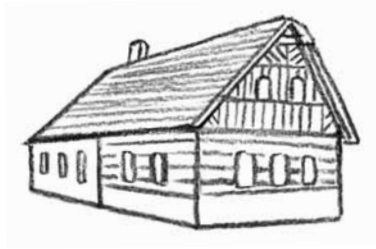
Povídání k tématu

- ▶ je možné v jednom postavit dům, hrát fotbal nebo Člověče, nezlob se?
- ▶ co nezvládneš sám? s čím potřebuješ pomoc kamarádů?

Moje poznámky:

Spolupráce

Kompetence

- ▶ Svět okolo nás – Respektuji autority a mám důvěru ve své blízké

Doprovodný text

Dnes se ve školce dva kluci poprali a paní učitelka je musela pokárat a každého poslat na jinou stranu třídy. Ještě že to tak rychle vyřešila, už jsem se začínala bát, že se k nim Pepík taky přidá. Kluci se pohádali o nějakou hračku a vůbec se nemohli dohodnout, kdo si s ní bude hrát. Při cestě ze školky jsme pak viděli pana policajta, jak řídí dopravu na křižovatce, aby se auta nesrazila – připomnělo mi to, jak paní učitelka řídila děti ve školce.

Návrhy činností

Kdo je kde autorita

- ▶ na pracovním listě spojíme obrázek situace s obrázkem postavy (postav), které v dané situaci představují autoritu, koho je třeba poslouchat

Dramatizace situace

- ▶ děti po skupinách předvádějí situace z pracovního listu
- ▶ dávají důraz na osobu autority v situaci a její činnost

Poznáš, kdo vede?

- ▶ všichni stojí v kroužku
- ▶ jeden jde za dveře, ostatní se domluví, kdo povede – bude ukazovat činnost, kterou všichni předvádějí (tleskání, plácání do steh, poklepávání nohou, otáčení hlavou, ...), tyto činnosti bude vždy po chvíli střídat a ostatní se musí co nejrychleji přidat
- ▶ ten za dveřmi se vrátí a pozorně všechny sleduje, snaží se přijít na to, kdo činnosti vede

Had

- ▶ všichni mají zavázané oči a drží se za ruce v hadu, jen první vidí a vede celého hada na určené místo
- ▶ vedoucí dbá na bezpečnost aktivity

Zahrajeme si na vedoucího

- ▶ vedoucí pošeptá jednomu z dětí jednoduchou aktivitu, to musí zorganizovat ostatní a aktivitu udělat, např.:
 - ▶ uvázat z mikin lano
 - ▶ seřadit se od nejvyššího
 - ▶ lehnout si na zem do hvězdy hlavami k sobě

Povídání k tématu

- ▶ koho musím poslouchat?
- ▶ poslouchají jen děti dospělé, nebo i dospělí někoho poslouchají?
- ▶ proč někoho musíme poslouchat?

Moje poznámky:

.....

.....

.....

.....

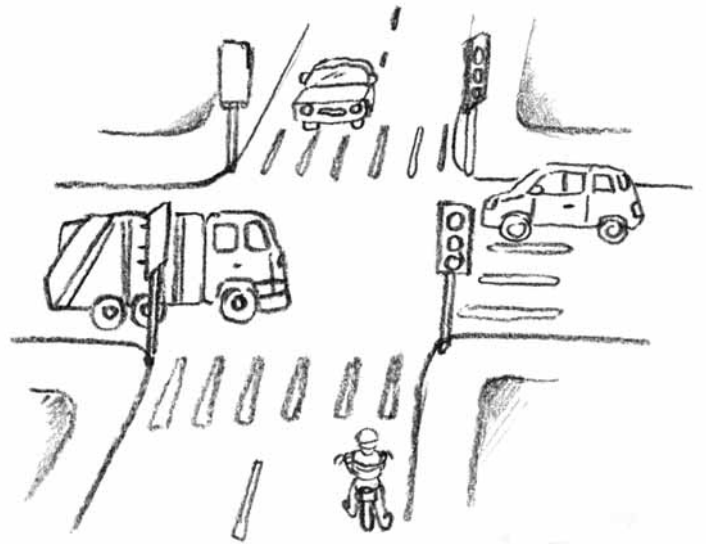
.....

.....

.....

Authority

Kompetence

- ▶ Svět okolo nás – Chápu potřebnost jednotlivých povolání

Doprovodný text

Tatínek je lékař a léčí nemocné děti. Maminka prý dříve pracovala v nemocnici jako sestřička, ale teď je s námi doma. Až vyrostu, také bych chtěla být zdravotní sestřičkou, Pepík chce být kuchařem. Prý proto, že kuchaře má každý rád, vaří dobrá jídla, peče skvělé dorty a navíc může vše pořád ochutnávat. Maminka sice říká, že to by pak byl za chvíli kulatý jako kulička, ale kuchař přeci pořád zvedá nějaké těžké hrnce, takže na tloustnutí stejně nemá čas. Já se moc těším, až budu zdravotní sestřička a občas budu chodit k Pepíkovi na oběd.

Návrhy činností

Pexeso

- ▶ pracovní list rozstříháme a hrajeme s ním pexeso

Spojování

- ▶ pracovní list rozstříháme a správné dvojice k sobě přiřadíme
- ▶ jednodušší varianta je spojit dvojice k sobě pouze čarou

Král není doma

- ▶ když král není doma, všichni poddaní si mohou dělat, co chtějí – ale až se vrátí, každý se musí pilně věnovat svému zaměstnání
- ▶ vedoucí je král a když je otočený k dětem zády, mohou pobíhat po hrací ploše
- ▶ když se vedoucí otočí, každé dítě začne předvádět nějaké zaměstnání – vedoucí pak chodí mezi nimi a ptá se jich, co dělají, k čemu je to povolání dobré

Dramatizace

- ▶ pracovní list rozstříháme, každé dítě si vylosuje jedno z povolání
- ▶ vylosované povolání pak každý předvede ostatním – ti ho musí poznat
- ▶ můžeme případně přidat ještě další povolání

Kdo řeší situaci

- ▶ vedoucí vypráví příběh, ve kterém se objevují situace jasně řešené určitou profesí – příběh vždy přeruší a zeptá se dětí, kdo přišel a vyvstalou situaci vyřešil
- ▶ např.: jízda autobusem (řidič), zranění (lékař), požár (hasič), návštěva restaurace (číšník, kuchař)

Povídání k tématu

- ▶ čím bys chtěl být, až budeš dospělý?
- ▶ k čemu které povolání potřebujeme?
- ▶ mohou mít všichni stejné povolání? jak by to dopadlo?

Moje poznámky:

.....

.....

.....

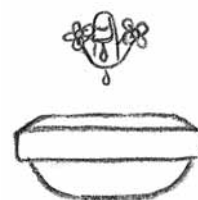
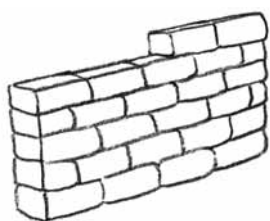
.....

.....

.....

Povolání

Kompetence

- ▶ Svět okolo nás – Dodržuji základní společenská pravidla

Doprovodný text

Když vejde do místnosti, tak hezky pozdravíme. Když něco chceme, tak slušně poprosíme a pak poděkujeme. Paní učitelka ve školce nám to pořád opakuje a my to samozřejmě už dávno umíme, jen na to občas zapomeneme. To si pak vyslechneme od maminky nebo paní učitelky pokárání – měli bychom si na to dávat větší pozor, vždyť je to základ slušného vychování!

Návrhy činností

Vybarvení listu

- ▶ pracovní list si vybarvíme a každý řekne k jedné situaci, co se tam děje a jak by se měly postavy zachovat, co se v dané situaci sluší

Pravidla benjamínků

- ▶ vysvětlíme si s dětmi zákony benjamínků
- ▶ máme nějaká další oddílová pravidla? nakreslíme si je a vystavíme v klubovně

Obchod

- ▶ námětová hra na obchod
- ▶ vytvoříme prodejní pult s hračkami a jinými předměty, děti k nám chodí do obchodu a nakupují
- ▶ dbáme na dodržování společenských pravidel při nakupování, hlavně pozdrav, poprošení, poděkování

Dobrý den, pojdte ven

- ▶ všichni stojí v kruhu, jeden chodí okolo nich
- ▶ k někomu zezadu přistoupí, poklepe mu na rameno a řekne mu: „Dobrý den, pojdte ven“ – oslovený hráč se otočí a pozdraví se spolu
- ▶ pak vyběhnou okolo kruhu (každý opačným směrem) – když se potkají, pozdraví se a běží dál
- ▶ ten, kdo doběhne první k volnému místu, si na něj stoupne, druhý zůstane venku a hra pokračuje od začátku

Společenská pravidla

- ▶ vyprávíme dětem popletený příběh: „Katka přijde do klubovny a pozdraví na shledanou...“ – děti vedoucím skáčou do řeči a navrhují, jak je to správně

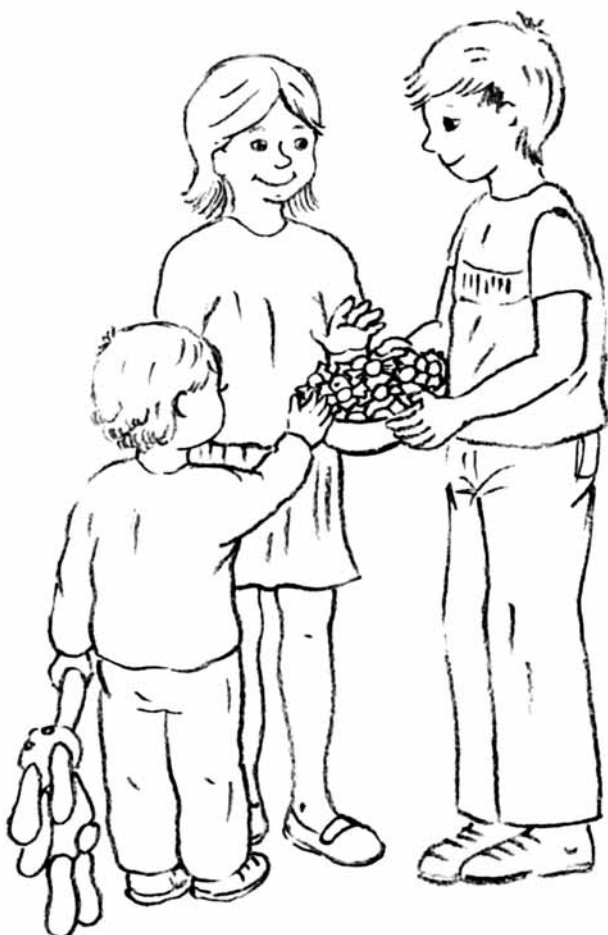
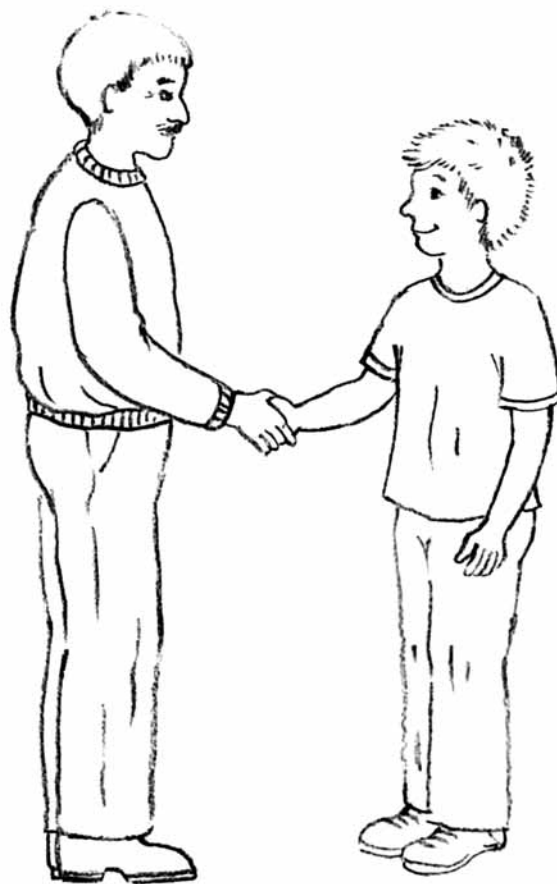
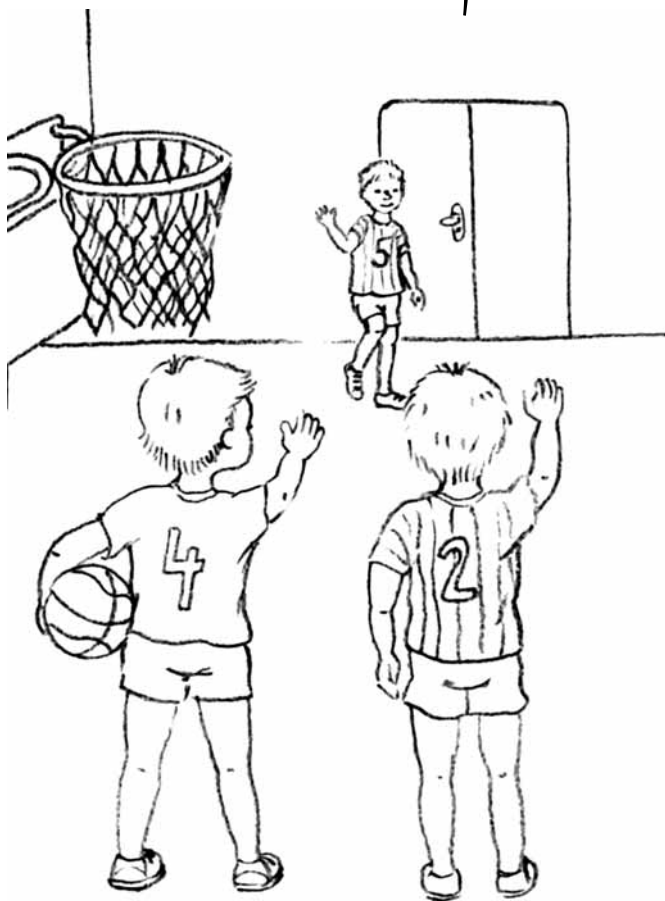
Povídání k tématu

- ▶ proč mají lidé pravidla?
- ▶ jak by to vypadalo, kdyby pravidla nebyla?

Moje poznámky:

Společenská pravidla

Kompetence

- ▶ Svět okolo nás – Uvědomuji si, co mám s ostatními dětmi společného a v čem se liším

Doprovodný text

Paní učitelka ve školce nám říkala, že já jsem prý celý táta a Verunka celá máma. Já mám stejné hnědé vlasy jako on a taky velké modré oči. Verunka je zas po mamince, má stejné blondáté vlasy a světlou kůži. Jednou jsme se s naším kamarádem Markem domluvili a oblékli si do školky stejné oblečení. Vypadali jsme prý úplně jako trojčata. To byla legrace!

Návrhy činností

Společné a odlišné rysy

- ▶ každé dítě si v pracovním listě vybarví oko, vlasy, tričko, ... podle sebe
- ▶ v oddíle pak zkusíme spočítat, kolik dětí má stejný daný rys / oblečení

Společné zaznamenání výšky

- ▶ na stejný metr nebo na zeď klubovny zaznamenáme výšky dětí
- ▶ můžeme je pak změřit a spočítat celkovou výšku oddílu
- ▶ pro názornější představu si mohou děti lehnout na louku za sebe a vyznačit tak výšku celého oddílu najednou

Skupinky

- ▶ všichni se pohybují po hrací ploše a vedoucí určuje, jak se mají tvořit skupinky podle společných rysů, např.:
 - ▶ kalhoty nebo sukně
 - ▶ s čepicí a bez čepice
 - ▶ podle barvy vlasů
 - ▶ boty na tkaničky nebo na suchý zip

Přirovnávání ke zvířatům

- ▶ když se všichni dohromady změříme a zvážíme, můžeme pak výsledky přirovnávat k rozměrům zvířat:
 - ▶ žirafa je asi 6 m vysoká
 - ▶ kosatka je asi 9 m dlouhá
 - ▶ velryba vorvaň je asi 18 m dlouhá
 - ▶ prase divoké váží asi 100 kg
 - ▶ jelen váží asi 200 kg
 - ▶ tygr váží až 300 kg
 - ▶ kůň váží asi 500 kg
 - ▶ kráva váží asi 700 kg

Kdo má modré brýle

- ▶ všechny děti se pohybují po místnosti a vedoucí určuje, koho mají hledat, např.:
 - ▶ někoho s modrými brýlemi
 - ▶ někoho s pruhovanými ponožkami
- ▶ děti musí takového kamaráda najít a chytit se ho

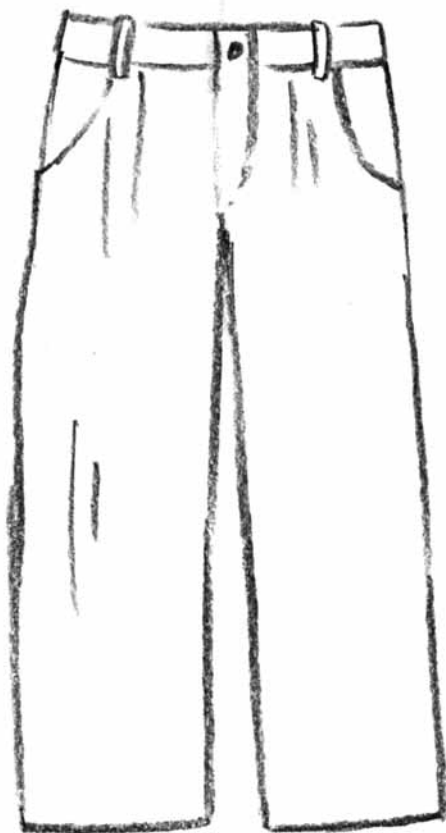
Povídání k tématu

- ▶ proč jsme každý jiný?
- ▶ komu jsme podobní a proč? (rodiče, sourozenci)
- ▶ je dobře, že jsme každý jiný?

Moje poznámky:

Společné rysy

Kompetence

- ▶ Příroda kolem nás – Jsem si vědom provázanosti vztahu člověka a přírody

Doprovodný text

Dnes odpoledne jsme byli s babičkou a dědou na farmě. Viděli jsme spoustu krásných zvířat. Koníky, kravičky, slepičky, ovečky, kozy s kůzlaty. Po statku nás provázela paní farmářka a u každého zvířete se nás zeptala, jestli víme, proč toto zvíře chováme. A my jsme to věděli! Víš to i ty?

Návrhy činností

Co nám dávají zvířata

- ▶ každý si vystřihne zvířata i suroviny a nalepí je do dvojic, jak patří

Rozhlédni se

- ▶ rozhlédni se kolem sebe a ukaž věci, které jsou vyrobeny z něčeho, co nám dává příroda: zvířata, rostliny i neživá příroda (dřevo, peří, papír, med, cukr, cihly, ...)

Továrna

- ▶ vedoucí si vybere věc běžné potřeby, která se vyrábí z přírodních materiálů a k jejíž výrobě je potřeba více věcí (např. papír)
- ▶ na herní ploše vytvoříme stanoviště, na kterých budou papírky představující jednu surovinu (např. dřevo, voda, starý papír) – děti chodí po stanovištích a nosí po jednom papírku do továrny všechny potřebné suroviny

Pexeso

- ▶ vyrobíme si dohromady v oddíle vlastní pexeso – namalujeme na kartičky dvojice, zvíře/rostlinu a surovinu, kterou nám dává (kravička – mléko, ovce – klubíčko vlny, slepice – vajíčka, husa – peří, strom – dřevo, papír, včely – med, prasátko – maso, slunečnice – olej, ...), a pak si zahrajeme

Ukázka

- ▶ vedoucí přinese ukázky předmětů vyrobených z přírodních materiálů (svetr, mléko, sýr, papír, med, ...)
- ▶ s dětmi si povídáme, jak tyto věci vznikly, co všechno na jejich výrobu bylo potřeba

Povídání k tématu

- ▶ proč je důležité se o takováto zvířata starat, čím nám pomáhají?
- ▶ znám někoho, kdo chová domácí zvířata?
- ▶ jaké jiné přírodní zdroje známe a využíváme?

Moje poznámky:

.....

.....

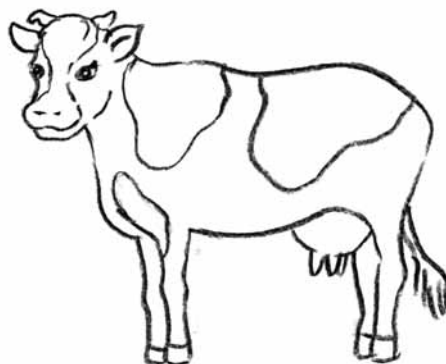
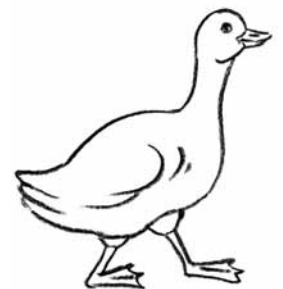
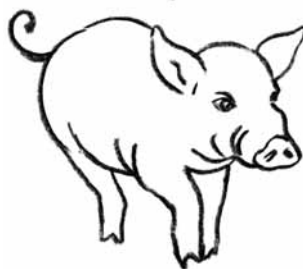
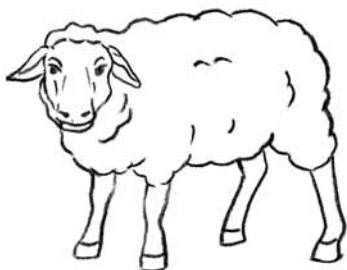
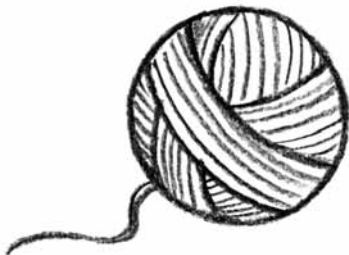
.....

.....

.....

.....

Co nám dává příroda

Kompetence

- ▶ Příroda kolem nás – Víím, že odpadky patří do koše.

Doprovodný text

Dnes jsme s babičkou a dědou vyrazili do lesa na houby, podařilo se nám najít spoustu hříbků a klouzků. Na louce jsme viděli srnku a na stromě zase zrzavou veverka. Také jsme tam ale viděli velikou ošklivou skládku plnou odpadků. Vůbec tomu nerozumím – proč je někdo k přírodě tak zlý a ničí ji? My jsme si obaly od svačiny zabalili do batůžků a vyhodíme je až doma.

Návrhy činností

Co do lesa nepatří

- ▶ na pracovním listě zakroužkujeme věci, které do lesa nepatří

Odpadky v lese

- ▶ vedoucí v lese rozhází odpadky (věci, které tam nepatří)
- ▶ děti si mají za určený čas zapamatovat co nejvíce z nich

Výtvarná činnost

- ▶ na balící papír s dětmi nakreslíme les a z pracovního listu vystříháme obrázky, co do lesa patří i nepatří
- ▶ papírky, které do lesa nepatří, vedoucí položí na obrázek lesa, ostatní rozmístí po blízkém okolí
- ▶ děti mají za úkol najít obrázky, které do lesa patří, a nalepit je na balící papír, naopak obrázky s odpadky musí děti z balícího papíru po jednom odnést pryč

Čištění studánky

- ▶ v lese si najdeme studánku, u které se s dětmi zastavíme, přečteme si báseň „Otvírání studánek“ od Bohuslava Martinů a Miloslava Bureše, po přečtení básně studánku vyčistíme
- ▶ tematicky činnost nejvíce patří do vítání jara
- ▶ pro zpestření činnosti můžeme využít místní pověsti či příběhy ke studánce, kostýmy víl a jiných lesních pohádkových bytostí

Úklid po svačině v lese

- ▶ na výpravě po svačině učíme děti správně nakládat s vyprodukovaným odpadem – odpadky vyhodíme do koše, případně neseme odpadky s sebou, pokud je koš daleko

Povídání k tématu

- ▶ proč odpadky a věci nepatří do lesa?
- ▶ v čem je to pro přírodu špatné?
- ▶ jak bychom se cítili v lese s odpadky?

Moje poznámky:

.....

.....

.....

.....

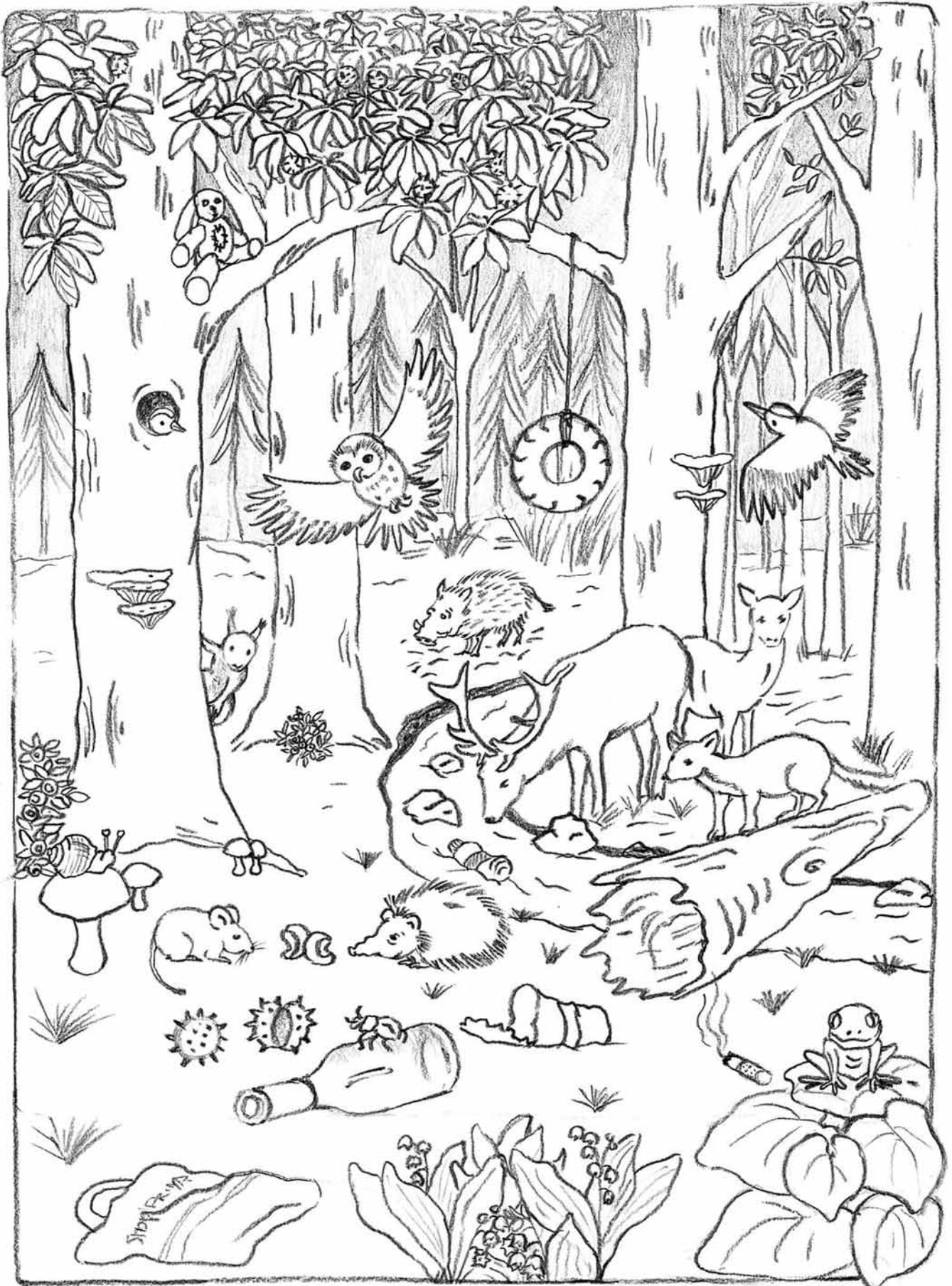
.....

.....

.....

Co nepatří do lesa

Kompetence

- ▶ Příroda kolem nás – Víím, kam patří různá zvířata

Doprovodný text

Od tatínka jsme dostali velikou knížku plnou obrázků a nálepek zvířat. Mně se nejvíc líbí medvěd, Verunce rybička závojnata a Aniče králík. Tatínek pro nás měl velký úkol – kam bychom se na ta naše oblíbená zvířátka mohli jít podívat? Do ZOO, na statek, do lesa nebo k někomu domů? Já si myslím, že medvěd patří do lesa, co vy?

Návrhy činností

Kam patří zvířata

- ▶ vystřihneme a nalepíme zvířata z pracovního listu ke správnému prostředí
- ▶ vymyslíme, jaká další zvířata do těchto prostředí patří
- ▶ prohlížíme si obrázky zvířat v atlase, časopisech a přiřazujeme je k prostředí, kde bydlí
- ▶ se staršími dětmi můžeme řešit i podrobnější určení prostředí

Jaké jsem zvíře

- ▶ předvádíme zvířata – hádáme, jaké zvíře jsem
- ▶ určujeme, ve kterém prostředí zvíře žije, co jí, co rádo dělá

Vybíjená se zvířaty

- ▶ každému dítěti nalepíme na záda obrázek zvířete
- ▶ děti se rozutečou po hrací ploše a navzájem se vybíjejí vykřiknutím zvířete, které mají na zádech

Mé oblíbené zvíře

- ▶ jaké je mé oblíbené zvíře? zkuste si navzájem namaľovat barvami na obličej svá oblíbená zvířata
- ▶ jednotlivá zvířata mohou předvádět typické pohyby a zvuky a ostatní mohou hádat

Zvuky džungle

- ▶ dětem tajně rozdáme zvířata, vždy stejné zvíře pro dvojici
- ▶ na signál se začnou zvířata v džungli hledat podle zvuků, které vydávají, případně podle typických pohybů

Povídání k tématu

- ▶ proč některá zvířata u nás žijí v přírodě a jiná jen v ZOO?
- ▶ jak vypadají zvířata, která žijí ve velké zimě nebo ve velkém horku, jak se liší od těch u nás?
- ▶ zajděte se s dětmi podívat do ZOO, záchytné stanice nebo na farmu, podníte to zvědavost dětí

Moje poznámky:

.....

.....

.....

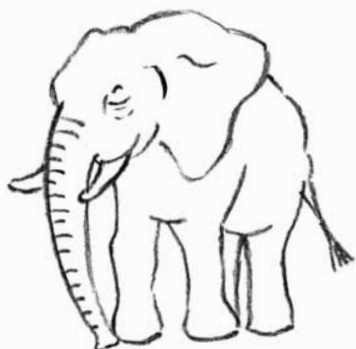
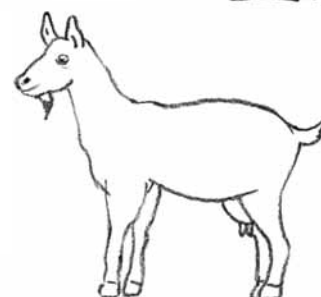
.....

.....

.....

Kde žijí zvířata

Kompetence

- ▶ Příroda kolem nás – Víím, že nemohu jíst neznámé plody a houby, znám běžné lesní plody

Doprovodný text

O letních prázdninách jsme byli celý týden u tety Lidušky. Bydlí docela daleko od nás na samotě u lesa. Má velkou zahradu, po které jí běhají slepice, a pěstuje tu také spoustu zeleniny a bylinek. Všude okolo tetina domu je les a každý den jsme tam trávili mnoho času. Sbírali jsme maliny a borůvky, ze kterých nám teta upekla výborný koláč. Společně jsme vyrazili na houby a potom jsme měli výbornou smaženici.

Návrhy činností

Vybarvím jedlé plody

- ▶ s dětmi si prohlédneme pracovní list a popovídáme si o jednotlivých lesních plodech; děti upozorníme na to, že existují jedovaté lesní plody – ujistíme se, že je každý zná
- ▶ poté na pracovním listě každý vybarví jedlé lesní plody

Dokreslím do rámečku

- ▶ do rámečku na pracovním listě dokreslím jednu z těchto možností:
 - ▶ jedlý lesní plod, který na pracovním listě není
 - ▶ produkt vytvořený z nějakého jedlého lesního plodu (jogurt, zmrzlina, koláč, čaj)
 - ▶ zážitek ze sbírání lesních plodů

Hledání lesních plodů

- ▶ děti hledají v přírodě lesní plody nebo jejich rostliny
- ▶ kdo nějaký najde, zakroužkuje si jej na pracovním

listě – děti se snaží jich najít co nejvíce

Babička peče koláč

- ▶ vedoucí nastříhá velké množství papírků s obrázky lesních plodů a rozmístí je na hrací plochu
- ▶ děti mají za úkol sbírat ty lesní plody, které babička potřebuje na koláč, případně třeba na houbovou polévku

Sběr lesních plodů a vaření z nich

- ▶ na výpravě můžeme nasbírat lesní plody a potom z nich upéct buchtu nebo koláč, případně si je dát do jogurtu k snídani nebo uvařit lesní čaj
- ▶ starší děti se mohou zapojit i při přípravě jídla

Povídání k tématu

- ▶ jaký lesní plod mám nejraději?
- ▶ sbíral jsem někdy lesní plody?
- ▶ vařili jsme doma někdy něco z lesních plodů?

Moje poznámky:

.....

.....

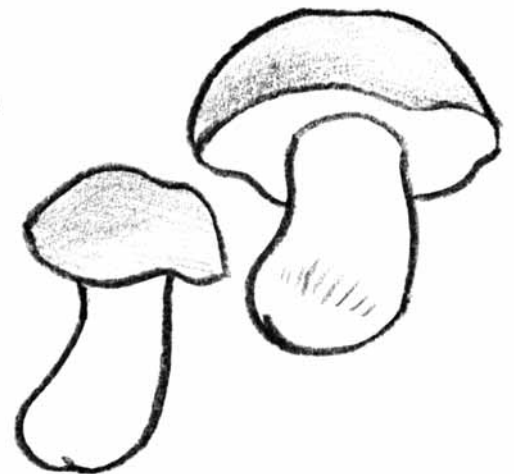
.....

.....

.....

Lesní plody

Kompetence

- ▶ Příroda kolem nás – Zním zvířata z českého prostředí a jejich mláďata

Doprovodný text

S tetou Liduškou jsme se byli podívat na farmě, která je u ní na vesnici. Byla to paráda, tolik zvířátek na jednom místě, až nám všem oči přecházely. Husa s housaty, kočka s koťaty, koza s kůzlaty a mnoho dalších. Teta nás zkoušela, jestli je vůbec všechna poznáme. Musím se přiznat, že jsem přemýšlel nad ovečkou a jejím mládětem, nemohl jsem si vzpomenout, jak se mu říká. Verunka mi ale poradila – je to přece jehňátko! Těším se, až sem půjdeme příště a uvidíme, jak mláděťka vyrostla.

Návrhy činností

Mláďata

- ▶ na pracovním listě zakroužkujeme mláďata, která patří k dospělým zvířatům
- ▶ potom všechna mláďata děti správně pojmenují

Obrázky zvířat

- ▶ vedoucí každému dítěti řekne jedno mládě a děti pak musí mezi připravenými obrázky najít maminku svého zvířete

Hádky a básničky

- ▶ můžeme najít hádky a říkanky k tématu na internetu či v publikacích:
 - ▶ POSPÍŠILOVÁ, Zuzana. *Hádám, hádáš, hádáme*. Praha: Portál, 2007.
 - ▶ BALÍK, Jindřich. *Hrajeme si a tvoříme s hádankami*. Praha: Portál, 2011.
 - ▶ HRUBÍN, František. *Špalíček veršů a pohádek*. Praha: Albatros, 1978.

Kuřátko a obilí

- ▶ přečteme si pohádku Kuřátko a obilí (František Hrubín)
- ▶ potom pohádku děti předvedou jako malé divadlo

Výlet na farmu

- ▶ s dětmi můžete podniknout výlet na farmu, případně do ekocentra na program se zvířaty:
 - ▶ Benešov – Čapí hnízdo – <http://www.capihnizdo.cz/ekocentrum>
 - ▶ Brno – Lamacentrum Hády – <http://www.lamacentrum.cz>
 - ▶ Plzeň – Farma Moulisových – <http://www.farmamoulisovych.cz>
 - ▶ Praha – Toulcův dvůr – <http://www.toulcuvdvur.cz>
 - ▶ Mělník – <http://www.zooparkzelcin.cz>
 - ▶ Vlašim – Farma Blaník – <http://www.farmablanik.cz>
 - ▶ a další

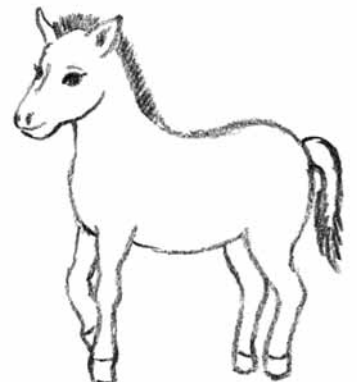
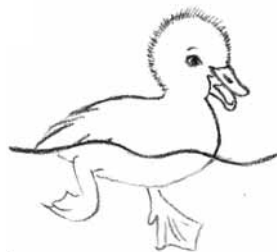
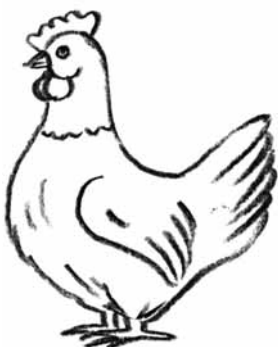
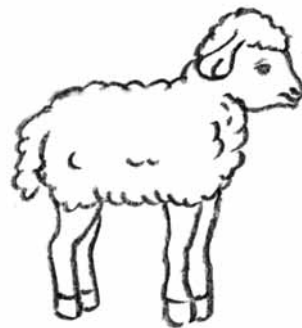
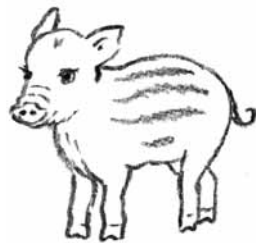
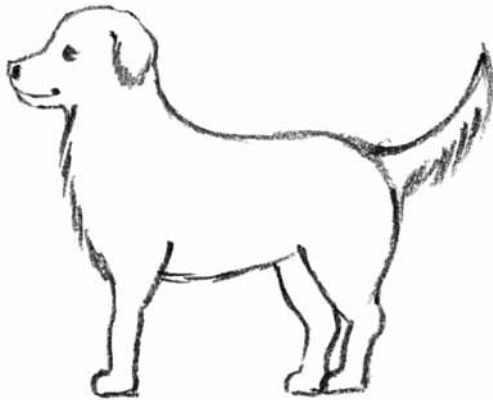
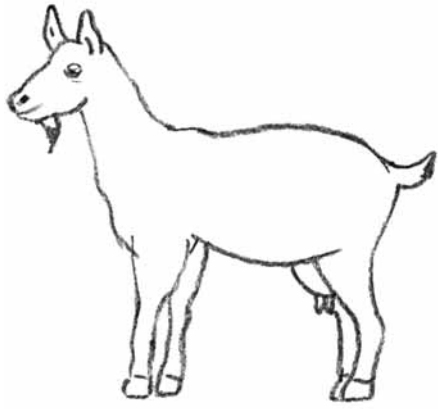
Povídání k tématu

- ▶ nejen lidé mají rodinu, ale i zvířátka – viděl jsi někdy mláděťko?
- ▶ víš, proč se kočce, psovi i člověku říká savec?

Moje poznámky:

Na tom našem dvoře

Kompetence

- ▶ Příroda kolem nás – Víím, že můžu zabloudit

Doprovodný text

Dnes večer nám tatínek vyprávěl pohádku O perníkové chaloupce – je moc napínává. Jeníček s Mařenkou jsou statečné děti, když se v noci dostaly z lesa ven a uprchly tak zlé ježibabě. Pod dekou jsme si pak s Verunkou povídali, jestli bychom to taky dokázali – myslíme si, že se určitě nikdy neztratíme, protože tatínka ani maminku nepustíme v lese z očí, až zase jednou půjdeme na houby.

Návrhy činností

Popsat cestu

- ▶ na pracovním listě každému dítěti zadáme, odkud kam má dojít
- ▶ dítě si najde start a cíl své cesty, vybarví si cestu, kudy půjde, a pak ji slovně popíše ostatním

Po slepu

- ▶ dětem vedoucí připraví trasu z provázku, kterou budou muset projít se zavázanýma očima, různě se bude křížit
- ▶ je důležité dbát na bezpečnost této aktivity

Jeníček a Mařenka

- ▶ dětem přečteme příběh o Jeníčkovi a Mařence
- ▶ potom děti po skupinách předvádí příběh jako malé divadlo

Labyrint

- ▶ každý nakreslí na papír bludiště, motanici nebo labyrint a dá ho kamarádovi k vyluštění

Neztratím se

- ▶ když na schůzce jdeme na nějaké místo u klubovny, kam chodíme častěji, necháme při cestě zpět určovat směr jedno z dětí

Povídání k tématu

- ▶ co musím dělat, abych se neztratil?
- ▶ vedeme děti k pochopení důležitosti prevence:
 - ▶ držet se skupiny
 - ▶ hlídat si vedoucího
 - ▶ držet se ve dvojicích za ruku
 - ▶ když si chci zavázat tkaničku, musím to někomu říci

Moje poznámky:

.....

.....

.....

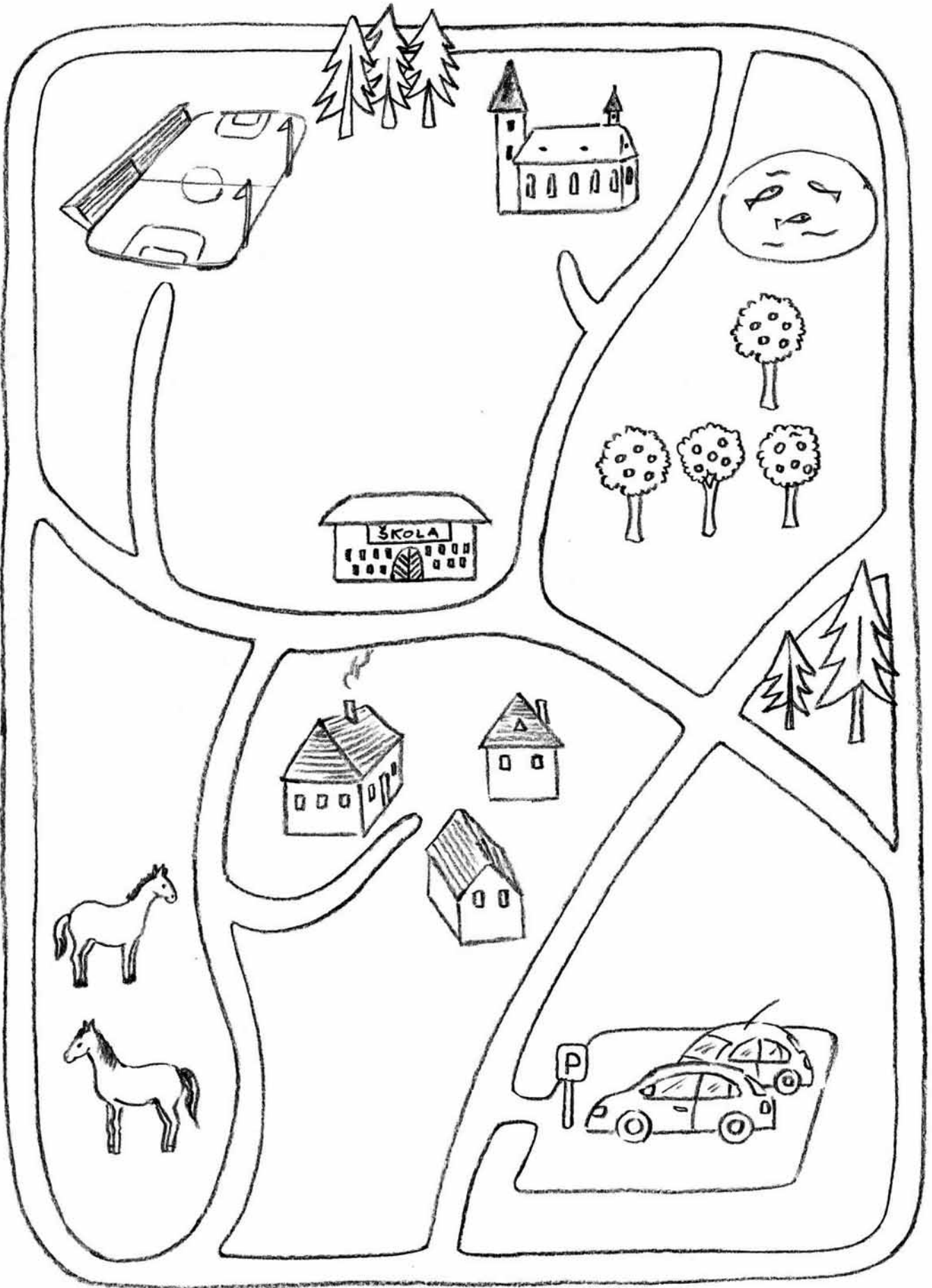
.....

.....

.....

Neztratím se

Kompetence

- ▶ Příroda kolem nás – Vnímám rozdílnost přírody v různých ročních obdobích

Doprovodný text

Před našim domem stojí třešeň, na kterou sousedovic kluci lezou a sbírají třešně. Všimli jsme si, že třešně na stromě nejsou celý rok a strom se v každém ročním období nějak změní. V létě je úplně zelený, na podzim všechno listí opadá. V zimě je celý holý a na jaře zase vylezou zelené lístky a vykvete. Potom se na něm zase objeví třešně, a to pak na něj vylezeme i my.

Návrhy činností

Dokreslení stromů podle ročních období

- ▶ stromy a jejich okolí na pracovním listě dokreslíme – každý v jednom ročním období

Hodiny s jednou ručičkou

- ▶ společně si přečteme pohádku „Jak Křemílek s Vochoomůrkou měli hodiny s jednou ručičkou“ (Václav Čtvrtek – Pohádky z pařezové chaloupky Křemílka a Vochoomůrky)
- ▶ povíme si, proč je důležité, aby se roční období měnila
- ▶ z čtvrtky a patentky si každý vyrobí hodiny se čtyřmi ročními obdobími

Kytička

- ▶ s dětmi uděláme rozcvičku s příběhem rostliny v průběhu roku
 - ▶ na začátku jsme všichni cibulka – schoulení na zemi
 - ▶ přijde předjaří – natáhneme ruku jako rostlinka první výhonek a zkusíme, jestli už je jaro
 - ▶ jaro – rostlinka se pomalu zvedá za sluníčkem, protahujeme se
 - ▶ léto – rostlinka vykvete a natahuje se rukama k nebi, hlavou i tělem se otáčí za sluncem
 - ▶ podzim, zima – rostlinka pomalu vadne a znovu se choulí do cibulky

Koláž ročních období

- ▶ stromy na listě výtvarně zpracujeme
 - ▶ na jarní strom namalujeme kvítky
 - ▶ na letní nalepíme zelené listy
 - ▶ k podzimní stromu nalepíme na zem hnědé listy
 - ▶ na zimní strom a zem okolo dolepíme vatu

Co kdo kdy dělá

- ▶ všichni najednou předvádíme, co dělá:
 - ▶ veverka na podzim
 - ▶ kytička na jaře
 - ▶ čáp na podzim
 - ▶ sýkorka v zimě
 - ▶ pole v létě
 - ▶ listí na podzim
 - ▶ ovečka na jaře
 - ▶ a další

Povídání k tématu

- ▶ jak se mění příroda v jednotlivých ročních obdobích?
- ▶ vedeme děti k pochopení přizpůsobení přírody střídání ročních období
- ▶ můžeme si najít strom v okolí klubovny a pozorovat ho ve všech ročních obdobích, případně ho fotit a fotografie porovnávat

Moje poznámky:

.....

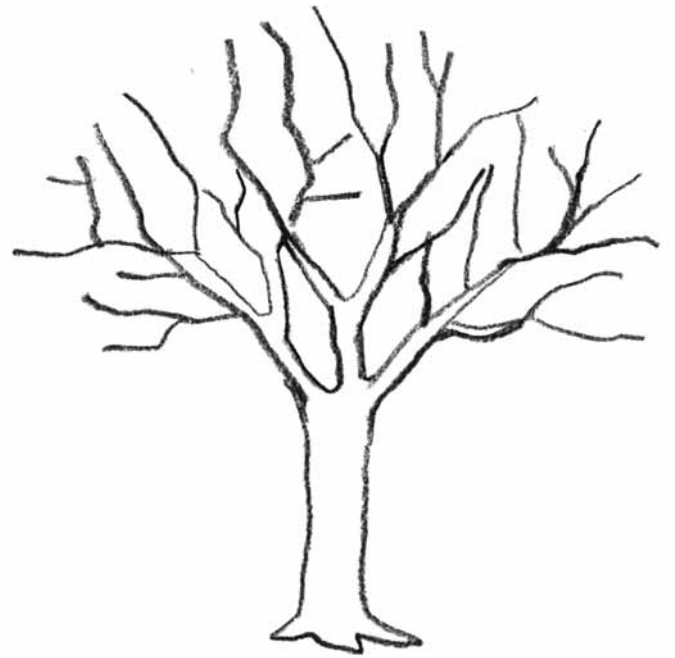
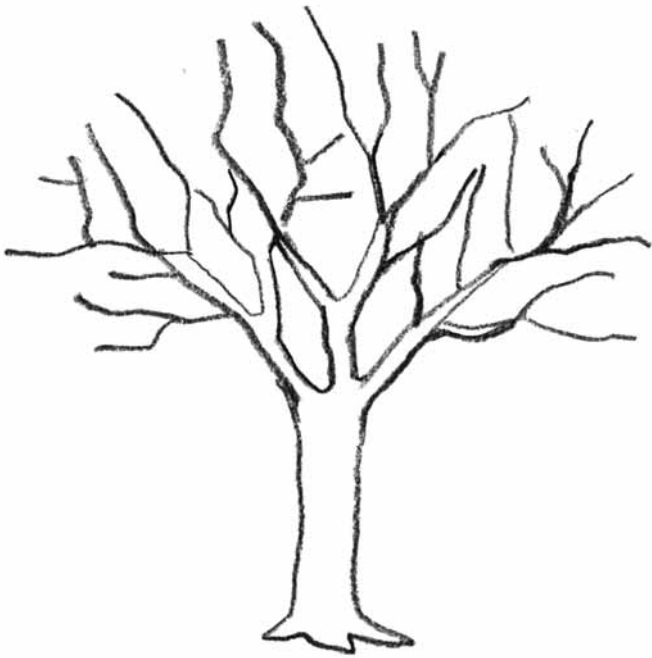
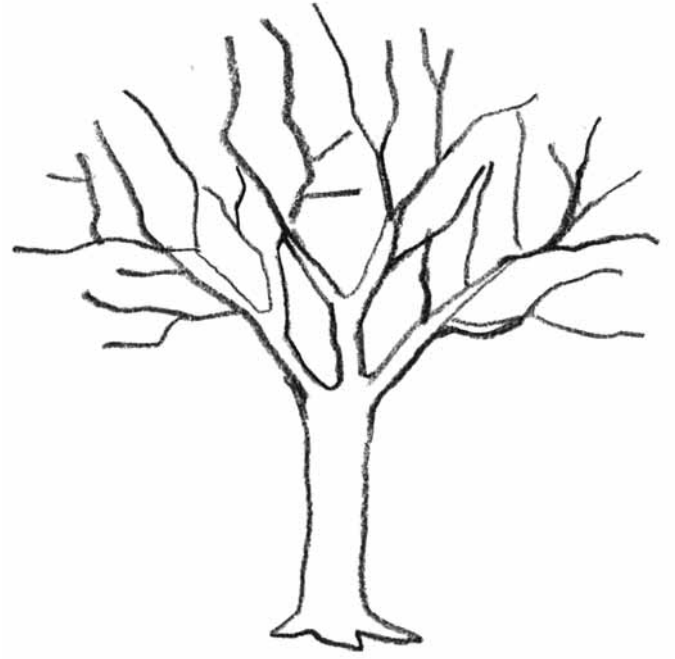
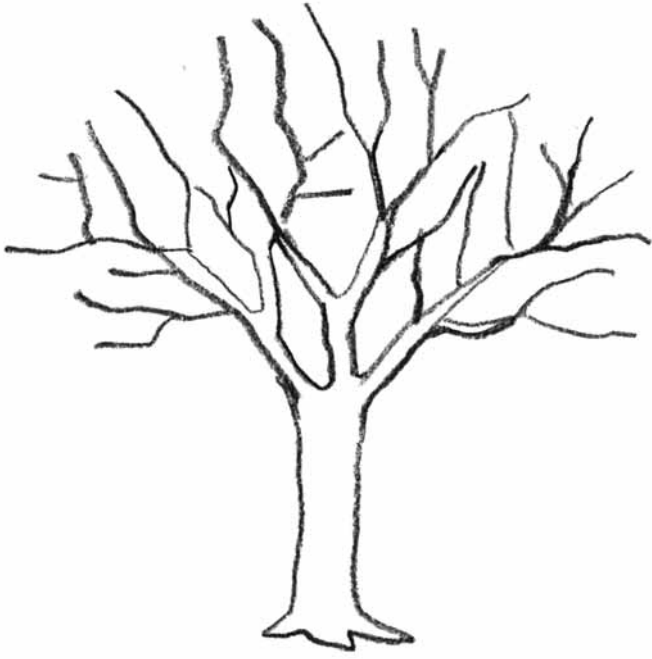
.....

.....

.....

Roční období

Kompetence

- ▶ Příroda kolem nás – Vím, jak se třídí odpad

Doprovodný text

Před naším domem stojí čtyři velké popelnice. Žlutá je na plasty, zelená na sklo, modrá na papír a oranžová na krabice od mléka a džusu. Víme to, protože do nich chodíme s rodiči odpadky často vyhazovat. Tatínek nám vysvětlil, že odpad třídíme proto, že se dá ještě na spoustu věcí použít, proto je potřeba ho roztřídit podle druhů. Prý naše mikiny jsou ze starých lahví od vody a sešity zase ze starých papírů.

Návrhy činností

Spojovačka

- ▶ každý na pracovním listě spojí odpad se správným kontejnerem

Vystřihovačka

- ▶ každý vystřihá kontejnery a odpadky ze svého pracovního listu
- ▶ kontejnery vybarví a odpadky nalepí na kontejner, do kterého patří

Sbírání odpadků

- ▶ na hrací ploše jsou rozházeny papírky s obrázky odpadků
- ▶ děti rozdělíme do skupin a každé skupině dáme krabíčku v barvě některého z kontejnerů
- ▶ děti pak mají za úkol co nejrychleji po jednom posbírat a nanosit do své krabíčky odpadky, které do ní patří

Třídění v klubovně

- ▶ po klubovně rozházíme odpadky a děti je přiřazují k papírům se stejnou barvou, jakou mají správné kontejnery
- ▶ potom s dětmi půjdeme ven a do správných kontejnerů věci vyhodíme

Mozaika z víček od PET

- ▶ odpad je možné výtvarně využít různými způsoby
- ▶ jako příklad uvádíme mozaiku z víček od PET lahví – je velice snadné z pestrobarevných víček skládat jednoduché obrázky
- ▶ následně je možné víčka předat někomu, kdo je sbírá, případně je prodat do výkupu

Povídání k tématu

- ▶ proč je důležité třídít odpad?
- ▶ co by se stalo, kdybychom ho netřídili?
- ▶ třídíte doma odpad? máte na každý odpad jiný koš a pak ho vyhazujete do určených kontejnerů?
- ▶ dojděte spolu s maminkou odpad vyhodit

Moje poznámky:

Třídění odpadu

Kompetence

- ▶ Příroda kolem nás – Vnímám přírodu různými smysly

Doprovodný text

V sobotu jsme byli na naší první skautské výpravě v lese. Hráli jsme tam spoustu prima her. Na konci cesty už nás hodně bolely nohy, ale posilnili jsme se malinami, které rostly u cesty – byly moc sladoučké. Slyšeli jsme datla, jak klove do stromu, a ve vzduchu byla cítit voňavá smůla. Opravdu jsme si to moc užili.

Návrhy činností

Vnímání přírody

- ▶ do pracovního listu zakreslíme les či jinou přírodu, kterou jsme viděli na výpravě
- ▶ pak spojíme smysly se zakreslenými věcmi podle toho, kterými jsme je vnímali
- ▶ vyzkoušíme, co vše se dá v přírodě smysly vnímat

Přírodní paleta

- ▶ ze čtvrtky připravíme tvar malířské palety
- ▶ na ní pak děti po skupinách lepí přírodniny, které je v lese zaujaly
- ▶ vedeme děti k hledání co nejvíce barev v přírodě, aby byla paleta co nejveselejší

Bosé nohy

- ▶ zujeme si boty a bosýma nohama chodíme po různých povrchích, zkoumáme jejich strukturu, teplotu, tvrdost
- ▶ vedoucí musí zabezpečit vhodné místo bez nebezpečí ostrých stěpů či trnů

Frotáž kůry, otisk listu

- ▶ každý si najde strom, který se mu líbí – na jeho kůru pak přitiskne papír a voskovkou přebarví reliéf kůry na svůj papír
- ▶ listy otiskneme do sazí žebry dolů a pak je tiskneme na papíry – může každý zvlášť, nebo můžeme vytvořit oddílový strom
- ▶ jednodušší způsob pak je použít místo sazí tempery nebo jiné husté barvy

Poznávkačka na smysly

- ▶ připravíme pět stanovišť, na nich pak dětem připravíme poznávkačku na jednotlivé smysly – zrak, chuť, sluch, hmat, čich

Povídání k tématu

- ▶ jaké máme smysly?
- ▶ který smysl patří ke kterému orgánu?
- ▶ co se komu nejvíc líbí v přírodě? jakými smysly to vnímáme?

Moje poznámky:

.....

.....

.....

.....

.....

Vnímání přírody

Kompetence

- ▶ Příroda kolem nás – Jsem rád v přírodě a umím se v ní přiměřeně chovat

Doprovodný text

O víkendu jsme vyrazili s babičkou a dědou na výlet na horu Říp. Maminka nám na cestu usmažila řízky, na kterých jsme si pochutnávali už ve vlaku. Na cestě od vlaku nahoru jsme s babi sbírali houby. Nahoře nás překvapil déšť a trochu jsme zmokli, ale pak vysvitlo sluníčko a my si to přeci jen moc užili. Doma jsme mamince nakreslili obrázek, jak to na výletě vypadalo, aby viděla, jak jsme se měli.

Návrhy činností

Nakreslení zážitku

- ▶ byli jsme s oddílem na výletě v přírodě – své zážitky z výletu dokreslíme do pracovního listu
- ▶ co jsme viděli? co jsme hráli za hry? co se komu nejvíc líbilo?

Popis zážitku

- ▶ kamarádům v oddíle každý popíše, co nakreslil – co se mu nejvíc líbilo a proč

Přírodní bingo

- ▶ pokud chceme, aby děti při procházce věnovaly větší pozornost svému okolí, můžeme jim dát za úkol vyplňovat přírodní bingo
- ▶ je to jednoduchá tabulka s obrázky zvířat a rostlin, které můžeme na cestě potkat: mravenec, šnek, vosy, komár, beruška, moucha, veverka, kos, sýkorka, kopřiva, pampeliška, bříza, smrková šiška, muchomůrka, ...
- ▶ dítě, které si všimne něčeho ze své tabulky, si může daný obrázek zakroužkovat – děti se snaží mít co nejvíc zakroužkovaných obrázků
- ▶ před hrou je vhodné s dětmi tabulku projít a ujistit se, že děti obrázky poznají a umějí správně určit

Stavby z přírodnin

- ▶ s kamarády na výletě můžeme realizovat svého stavitelského ducha – můžeme postavit hráz na potoce, domečky pro skřítky v lese nebo jeden společný bunkr, loď z klacků

Hry na cestu

- ▶ pískaň – vedoucí pískne a vykřikne číslo – než do něj napočítá, musí se všichni schovat
- ▶ kolíček – každý dostane kolíček a musí ho nepozorovaně připnout na batoh nebo oblečení kamaráda, cílem je zbavit se všech kolíčků, které na sobě máme
- ▶ katastrofy – vedoucí pískne a vykřikne katastrofu, která právě nastala, všichni ostatní se podle toho musí zachovat:
 - ▶ povodeň – vylézt nebo se postavit nad úroveň země
 - ▶ bomba – lehnout si na zem
 - ▶ vlak – rychle utéct z cesty
 - ▶ nepřítel – dál se musíme plížit, aby nás nikdo neviděl
 - ▶ podle fantazie doplníme další události

Povídání k tématu

- ▶ chodíš s oddílem nebo rodinou na výlety?
- ▶ baví tě chodit do přírody?
- ▶ zažil jsi tam něco zajímavého?
- ▶ znáš nějaké místo, kde jste byli na výletě?

Moje poznámky:

.....

.....

.....

.....

Výlet

